

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลท่าระหัด
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นางภัทราลี ดีลั่น

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าระหัด

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๓
๓ สภาพภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๒ ฤดูกาล	๗
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๘
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๙
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๐
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๐
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๐
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๑
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๑
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๑
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๒
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๒
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๕
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๖
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๖
๖.๕ การศึกษา	๑๗
๖.๖ สาธารณสุข	๑๗
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๙
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร	๒๓
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๓
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๓
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๒๙
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๖
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตร	๔๙
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๙
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๙
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๙
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๐
บรรณานุกรม	๕๒
ภาคผนวก	๕๓
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๕๔
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๕๗
โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๕๙

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลท่าระหัด	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ราบลุ่ม	๓
ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน	๖
ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลท่าระหัด	๗
ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๘
ภาพที่ ๖ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๑๑
ภาพที่ ๗ แสดงแผนที่เส้นทางเชื่อมต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง	๑๒
ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลท่าระหัด	๑๓
ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ชลประทาน ตำบลท่าระหัด	๑๓
ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าระหัด	๑๔
ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลท่าระหัด	๑๕
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครุฑเรือน และครุฑเรือนเกษตรกร	๑๖
ภาพที่ ๑๓ แสดงแผนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าระหัด	๑๗
ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด	๑๙
ภาพที่ ๑๕ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๙
ภาพที่ ๑๖ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลท่าระหัด	๒๐
ภาพที่ ๑๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท่าระหัด	๒๒
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าระหัด	๒๓
ภาพที่ ๑๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลท่าระหัด	๒๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)	๒๖
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่และร้อยละทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด	๒๘
ภาพที่ ๒๒ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าระหัด	๒๙
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลท่าระหัด	๒๙
ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๐
ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าระหัด	๓๑
ภาพที่ ๒๗ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของตำบลท่าระหัด	๓๑
ภาพที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด	๓๒
ภาพที่ ๒๙ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลท่าระหัด	๓๔
ภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลท่าระหัด	๓๕
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าระหัด	๓๖

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลท่าระหัด	๓๘
ภาพที่ ๓๒ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลท่าระหัด	๔๐
ภาพที่ ๓๓ แสดงวิธีการตลาดมะม่วง ของตำบลท่าระหัด	๔๐
ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลท่าระหัด	๔๑
ภาพที่ ๓๕ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลท่าระหัด	๔๒
ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดพืชผัก	๔๔

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลท่าระหัด	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลท่าระหัด	๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ราบลุ่ม ตำบลท่าระหัด	๓
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน ตำบลท่าระหัด	๖
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๘
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๙
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ตำบลท่าระหัด	๑๓
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๓
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๓
ตารางที่ ๑๐ แสดงหนี้สินเฉลี่ยในภาค และนอกภาคเกษตร ตำบลท่าระหัด	๑๔
ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๕
ตารางที่ ๑๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๕	๑๕
ตารางที่ ๑๓ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลท่าระหัด	๑๖
ตารางที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด	๑๘
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ ตำบลท่าระหัด	๑๙
ตารางที่ ๑๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๐
ตารางที่ ๑๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๑
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลท่าระหัด	๒๒
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๒
ตารางที่ ๒๐ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท่าระหัด	๒๓
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท่าระหัด	๒๔
ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท่าระหัด	๒๔
ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าระหัด	๒๕
ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลท่าระหัด	๒๕
ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท่าระหัด	๒๖
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลท่าระหัด	๒๖
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลท่าระหัด	๒๖
ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลท่าระหัด	๒๗
ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงาน ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช ตำบลท่าระหัด	๒๘
ตารางที่ ๓๐ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด	๒๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด	๓๑

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวนาปี และนาปรัง ตำบลท่าระหัด	๓๓
ตารางที่ ๓๓ ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในตำบลท่าระหัด	๓๔
ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๔ ตำบลท่าระหัด	๓๔
ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลท่าระหัด	๓๖
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลท่าระหัด	๓๘
ตารางที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลท่าระหัด	๓๙
ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลท่าระหัด	๓๙
ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลท่าระหัด	๔๑
ตารางที่ ๔๐ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลท่าระหัด	๔๒
ตารางที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลท่าระหัด	๔๓
ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลท่าระหัด	๔๓
ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลท่าระหัด	๔๕
ตารางที่ ๔๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๖
ตารางที่ ๔๕ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ตำบลท่าระหัด	๔๗
ตารางที่ ๔๖ แนวทางพัฒนาตำบลท่าระหัด	๔๗
ตารางที่ ๔๗ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๕๐

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลท่าระหัดอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ไปทางทิศใต้ประมาณ ๔ กิโลเมตร สามารถเดินทางติดต่อได้โดยถนนบางปลาม้าสายเก่า และถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณ-กรุงเทพฯ) มีพื้นที่ประมาณ ๑๙.๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๒,๑๖๓ ไร่

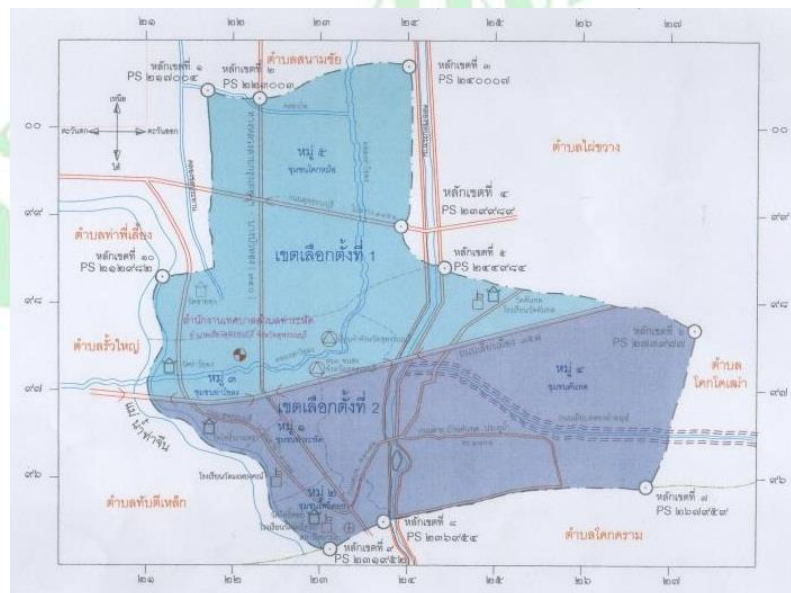
๑.๒. อาณาเขต

ตำบลท่าระหัด มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลสนามชัย, เขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตึกกับตำบลไผ่ขวาง, ตำบลโคกโคเฒ่า
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับตึกกับตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า, ตำบลทับตีเหล็ก
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- ทิศตะวันตก ติดกับตำบลทับตีเหล็ก, ตำบลรั้วใหญ่
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลท่าระหัด

จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <https://www.tharathat.go.th/>)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลท่าระหัด อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ชุมชน
๑	บ้านท่าระหัด
๒	บ้านโพธิ์ค้อย
๓	บ้านท่าโฆลง
๔	บ้านคันทด
๕	บ้านโคกหม้อ

ที่มา : เทศบาลตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

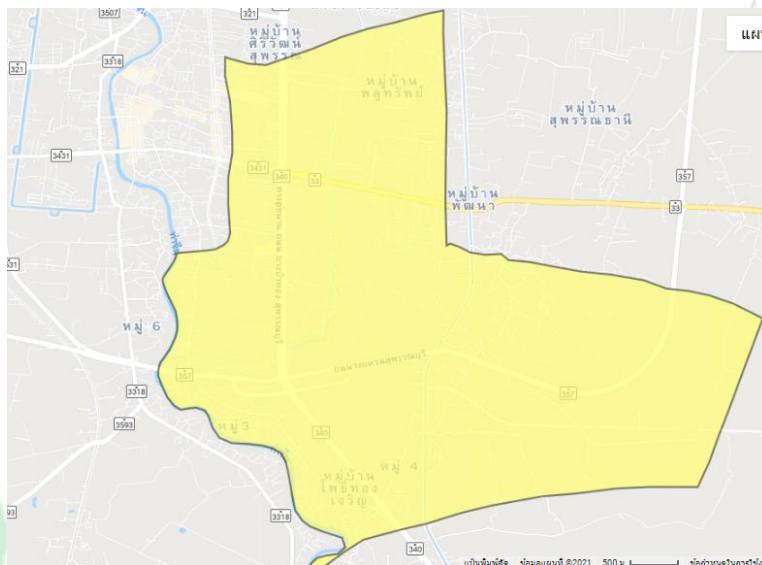
ชุมชน	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เทศบาลตำบล	หมู่	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
บ้านท่าระหัด	๒,๓๘๐	ท่าระหัด	๑	๕๑๖
บ้านโพธิ์ค้อย	๓๒๐	ท่าระหัด	๒	๔๒๐
บ้านท่าโฆลง	๒,๑๔๐	ท่าระหัด	๓	๔๐๗
บ้านคันทด	๔,๒๑๓	ท่าระหัด	๔	๔๙๐
บ้านโคกหม้อ	๓,๑๑๐	ท่าระหัด	๕	๓,๐๗๓
รวม	๑๒,๑๖๓			๔,๙๐๖

(ที่มา : เทศบาลตำบลท่าระหัด, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรดิน และน้ำสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูก มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีคลองชลประทาน มีถนนสายสุพรรณ-บางปะลาน้ำ ทางหลวงสาย ๓๔๐ (สุพรรณ-กรุงเทพฯ)

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ที่ราบลุ่ม ตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ที่ราบลุ่ม ตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ที่ราบลุ่ม (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
๑	๒,๓๘๐	๒,๓๘๐	๑๐๐
๒	๓๒๐	๓๒๐	๑๐๐
๓	๒,๑๔๐	๒,๑๔๐	๑๐๐
๔	๔,๒๑๓	๔,๒๑๓	๑๐๐
๕	๓,๑๑๐	๓,๑๑๐	๑๐๐
รวม	๑๒,๑๖๓	๑๒,๑๖๓	๑๐๐

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/#>, พ.ศ.๒๕๖๔

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน (ไม่มี)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลท่าระหัด มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ชุดดินอยุธยา (Ay) ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp) ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) และชุดดินท่าขวาง (Tq)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลิกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลิกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลุก ไถกลบตอซัง ปลอยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปลอยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๒.) กลุ่มชุดดิน ๓

ชุดดิน : ชุดดินบางกอก (Bk) ชุดดินบางเลน (Bl) ชุดดินบางแพ (Bph) ชุดดินชะเชิงเทรา (Cc) และชุดดินสมุทรปราการ (Sm)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลิกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย อาจพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจพบชั้นดินเลนที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินล่าง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปลอยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปลอยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตรหรือถึงชั้นดินเลน ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วมหรือมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓.) กลุ่มชุดดิน ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพิมาย (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลิกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไ่ว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ่ว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓.) กลุ่มชุดดิน ๑๑

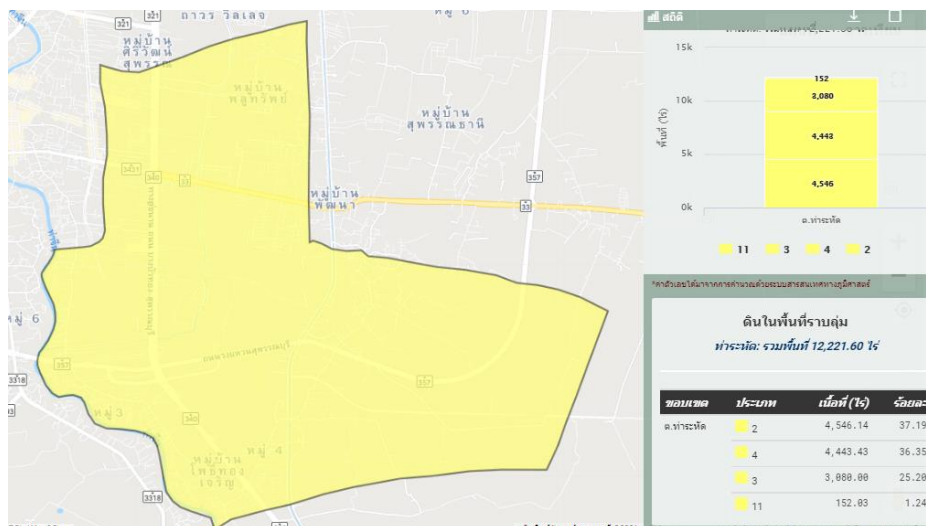
ชุดดิน : ชุดดินดอนเมือง (Dm) ชุดดินรังสิต (Rs) ชุดดินเสนา (Se) และชุดดินธัญบุรี (Tan)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลุกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ่ว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ่ว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการด่างเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

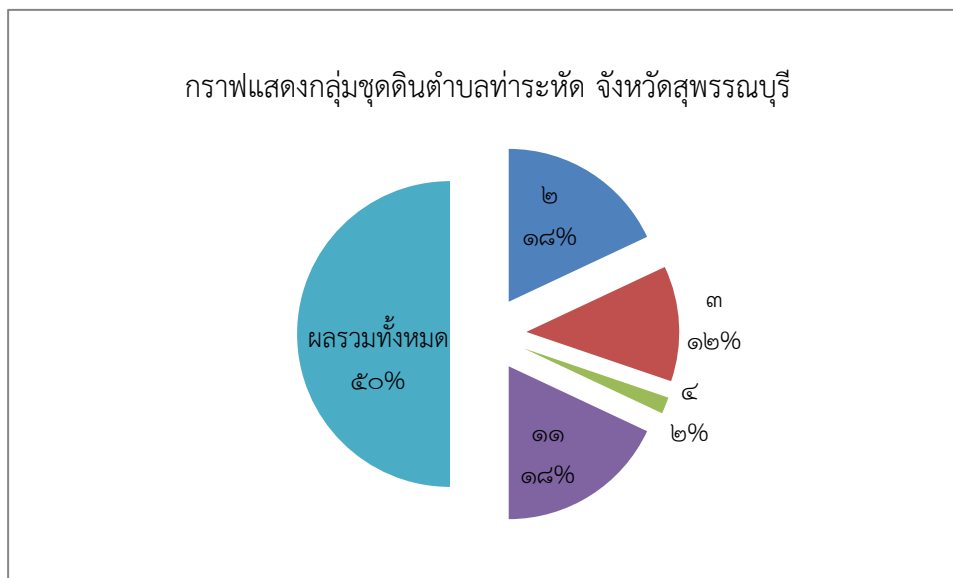

ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/#,พ.ศ. ๒๕๖๔>)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน ตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)	ผลรวมทั้งหมด
๒	๔,๕๔๖.๑๔	๔,๕๔๖.๑๔
๓	๓,๐๘๐	๓,๐๘๐
๔	๔๔๓.๔๓	๔๔๓.๔๓
๑๑	๔,๕๔๖.๑๔	๔,๕๔๖.๑๔
ผลรวมทั้งหมด	๑๒,๖๑๕.๗๑	๑๒,๖๑๕.๗๑

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/#,พ.ศ. ๒๕๖๔>)

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/#,พ.ศ. ๒๕๖๔>)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลท่าระหัด สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านใน เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็นในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมจะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมไปจนถึงกลางเดือนตุลาคม (ประมาณ ๕ เดือน)

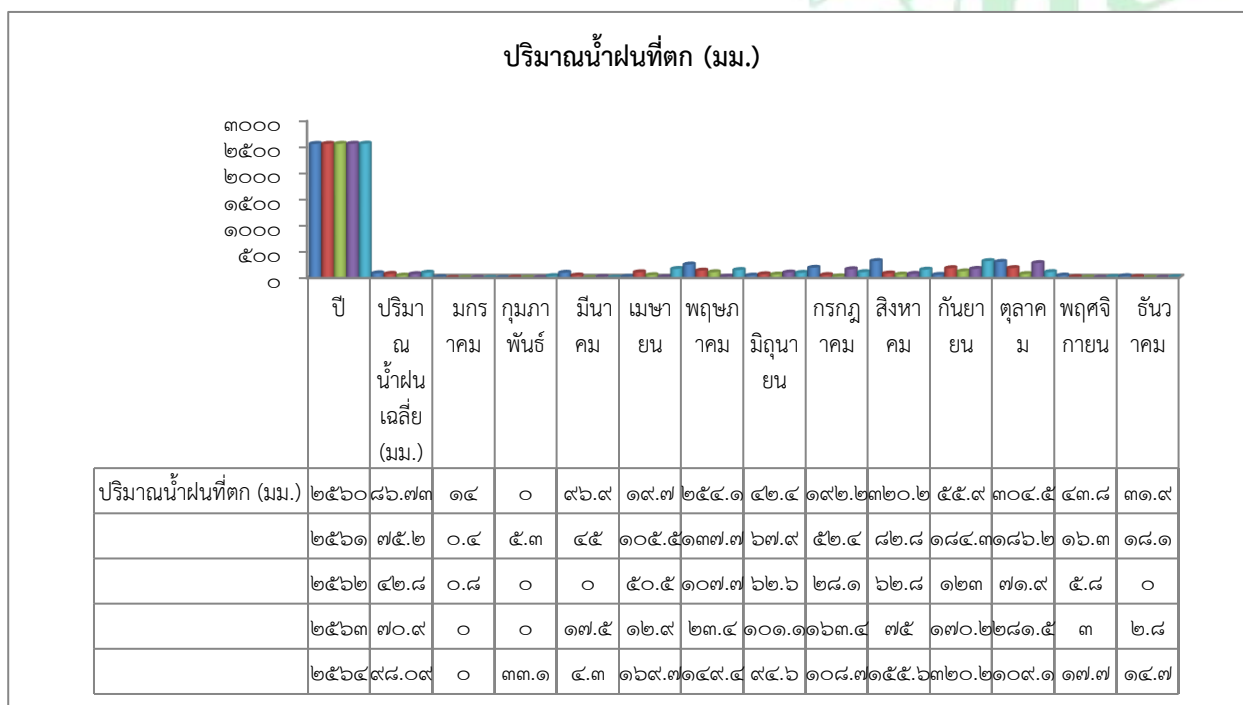
ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายน ไปจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ (ประมาณ ๓ เดือน) ซึ่งเป็นระยะที่อากาศในประเทศไทย จะหนาวเย็นเกือบทั่วไป

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม (ประมาณ ๓ เดือน) ซึ่งเป็นระยะที่มีอากาศร้อนโดยทั่วไป และจะร้อนมากที่สุดในเดือนเมษายน

ระยะเวลาตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน (๑ เดือน) เป็น ช่วงการเปลี่ยนจากฤดูฝนไปเป็นฤดูหนาว ซึ่งเป็นการยากที่จะจัดให้อยู่ในฤดูฝน หรือฤดูหนาว ฉะนั้นเราจึงเรียกว่า ระยะเปลี่ยนจากฤดูฝนไปเป็นฤดูหนาว

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลดอนก่ายานจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคมทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน-ตุลาคม ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปีและปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๗๔.๗๔ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๘.๐๙ มิลลิเมตร และช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร

ภาพที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

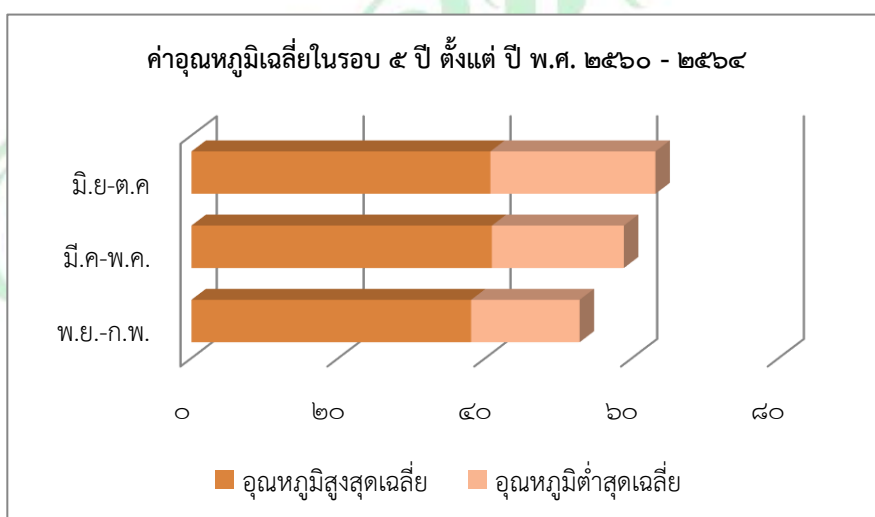
ปี	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
เดือน	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๖.๗๓	๗๕.๒	๔๒.๘	๗๐.๙	๙๘.๐๙
๑. มกราคม	๑๔	๐.๔	๐.๘	๐	๐
๒. กุมภาพันธ์	๐	๕.๓	๐	๐	๓๓.๑
๓. มีนาคม	๙๖.๙	๔๕	๐	๑๗.๕	๔.๓
๔. เมษายน	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕	๑๒.๙	๑๖๙.๗
๕. พฤษภาคม	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗	๒๓.๔	๑๔๙.๔
๖. มิถุนายน	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖	๑๐๑.๑	๙๔.๖
๗. กรกฎาคม	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๘.๑	๑๖๓.๔	๑๐๘.๗
๘. สิงหาคม	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๖๒.๘	๗๕	๑๕๕.๖
๙. กันยายน	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๑๒๓	๑๗๐.๒	๓๒๐.๒
๑๐. ตุลาคม	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๗๑.๙	๒๘๑.๕	๑๐๙.๑
๑๑. พฤศจิกายน	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๘	๓	๑๗.๗
๑๒. ธันวาคม	๓๑.๙	๑๘.๑	๐	๒.๘	๑๔.๗

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อากาศหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๑๔ – ๓๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๘.๐๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔.๘๐ องศาเซลเซียส อากาศร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิประมาณ ๑๘ – ๔๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘ องศาเซลเซียส นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝนคือเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕๐ องศาเซลเซียส ในส่วนของความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๓.๗๓ % ซึ่งสูงสุดในเดือนตุลาคม ๗๙.๘๖ % และต่ำสุดในเดือนธันวาคม ๖๘.๔๔ % และถ้าดูเป็นปีจะพบว่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๓๗.๑๗ % และความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๙๗.๘๓ %

ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ปี	อุณหภูมิ (°C)															เฉลี่ย (°C)
	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔			
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
เดือน																
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๓๖.๘๕	๒๑.๗๑	๒๘.๗๓	๓๖.๗	๒๑.๗	๒๘.๗๒	๓๗.๗	๒๒.๓	๒๙.๓๕	๓๘.๐๗	๒๒.๓๘	๒๙.๑๒	๓๖.๙๗	๒๑.๖๙	๒๘.๖๑	๒๘.๙๑
๑. มกราคม	๓๓.๘	๒๐	๒๖.๖๘	๓๕.๑	๑๖.๔	๒๖.๙	๓๕.๑	๑๘.๙	๒๗.๐๖	๓๖.๒	๑๙.๕	๒๘.๒๙	๓๕.๑	๑๔.๘	๒๔.๙๔	๒๖.๗๗
๒. กุมภาพันธ์	๓๖.๙	๑๘	๒๗.๕๕	๓๕.๙	๑๘	๒๗.๒	๓๗.๑	๒๒.๒	๒๙.๒๒	๓๘.๑	๑๙.๓	๒๘.๖	๓๗.๓	๑๙.๕	๒๗.๖๙	๒๘.๐๕
๓. มีนาคม	๓๙	๒๐.๘	๓๐.๐๖	๓๗.๕	๒๑.๒	๒๙.๕	๔๐.๔	๒๒.๕	๓๐.๕๑	๔๐.๙	๒๒.๙	๓๐.๖๖	๓๙.๖	๒๓.๕	๓๐.๓๓	๓๐.๒๑
๔. เมษายน	๓๙.๒	๒๔.๒	๓๐.๘๑	๓๙.๖	๒๐.๖	๒๙.๖	๔๑	๒๔	๓๒.๑๗	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๔๗	๓๘.๗	๒๓.๖	๒๙.๗๓	๓๐.๗๖
๕. พฤษภาคม	๔๐.๓	๒๒.๙	๓๐.๒๖	๓๗.๖	๒๓.๖	๓๐	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๒	๔๐.๗	๒๔.๘	๓๐.๐๒	๓๘.๙	๒๒.๕	๓๐.๙๕	๓๐.๔๙
๖. มิถุนายน	๓๖.๖	๒๕.๔	๓๐.๐๗	๓๗.๒	๒๔	๒๙.๗	๓๘.๘	๒๕	๓๐.๑๗	๓๙.๕	๒๕	๓๐.๔๘	๓๘.๙	๒๔.๘	๓๐.๒๔	๓๐.๑๓
๗. กรกฎาคม	๓๖.๘	๒๔.๔	๒๘.๗๑	๓๕.๗	๒๔.๕	๒๙	๓๗.๙	๒๔	๒๙.๙๕	๓๘.๘	๒๔.๕	๓๐.๒๓	๓๗.๗	๒๔.๕	๒๙.๒๒	๒๙.๕๒

๘. สิงหาคม	๓๗.๒	๒๒.๙	๒๙.๒๙	๓๖.๕	๒๔.๓	๒๘.๕	๓๗	๒๔.๕	๒๘.๙๕	๓๘.๑	๒๔.๘	๒๙.๔	๓๘.๓	๒๓.๓	๒๙.๕๙	๒๙.๑๕
๙. กันยายน	๓๗.๓	๒๔.๘	๒๙.๗	๓๗.๓	๒๓.๙	๒๙.๒	๓๗	๒๔.๑	๒๙.๐๘	๓๗.๙	๒๓.๕	๒๙.๓๙	๓๕	๒๓.๔	๒๘.๓๗	๒๙.๑๕
๑๐. ตุลาคม	๓๖	๒๒.๑	๒๘.๖	๓๖.๔	๒๒.๙	๒๙.๑	๓๖.๖	๒๒.๒	๒๙.๗๕	๓๕.๕	๒๒.๖	๒๗.๑๔	๓๕.๕	๒๒.๗	๒๘.๕๗	๒๘.๖๓
๑๑. พฤศจิกายน	๓๔.๕	๒๐.๖	๒๗.๕๓	๓๖.๑	๒๐	๒๘.๔	๓๕.๘	๒๐.๔	๒๘.๐๖	๓๕.๕	๒๐.๔	๒๗.๖๙	๓๕.๔	๒๑.๒	๒๘.๑๖	๒๗.๙๗
๑๒. ธันวาคม	๓๔.๖	๑๔.๔	๒๕.๕๑	๓๕.๙	๒๐.๘	๒๗.๗	๓๕.๖	๑๕.๓	๒๖.๑๓	๓๕	๑๗.๓	๒๖.๐๙	๓๓.๒	๑๖.๕	๒๕.๕๕	๒๖.๒๐

ที่มา: : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๔

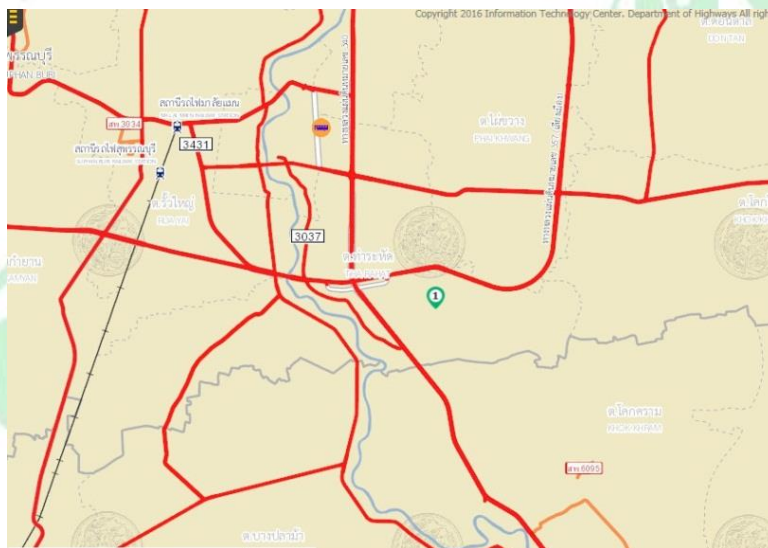
๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

การคมนาคมขนส่งระหว่างตำบล อาศัยเส้นทางคมนาคมทางบกโดยทางรถยนต์ โดยมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่

- ถนนทางหลวงสาย ๓๔๐ (สุพรรณ-กรุงเทพฯ) , ถนนสายสุพรรณ-ชัยนาท
- ถนนทางหลวงสายสุพรรณบุรี – บางปลาม้าสายเก่า ๓๐๓๗
- ถนน คสล. ซอยอัมพวัน
- ถนน คสล. เส้นแฉกรแก้ว ซอย ๑๒
- ถนนลาดยางของกรมโยธาธิการในหมู่บ้าน , ถนน รพช. (เดิม), ถนนลูกรังเชื่อมต่อตำบล และหมู่บ้าน

(ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงแผนที่เส้นทางเชื่อมต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : <http://dohgis.doh.go.th/dohtotravel/>)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ ทางหลวงหมายเลข ๓๕๗

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ สาย ๘๘ กรุงเทพมหานคร-ด่านช้าง, สายท่าช้าง เดิมบางนางบวช กรุงเทพมหานคร, ชัยนาท, นครสวรรค์, กาญจนบุรี และนครปฐม

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

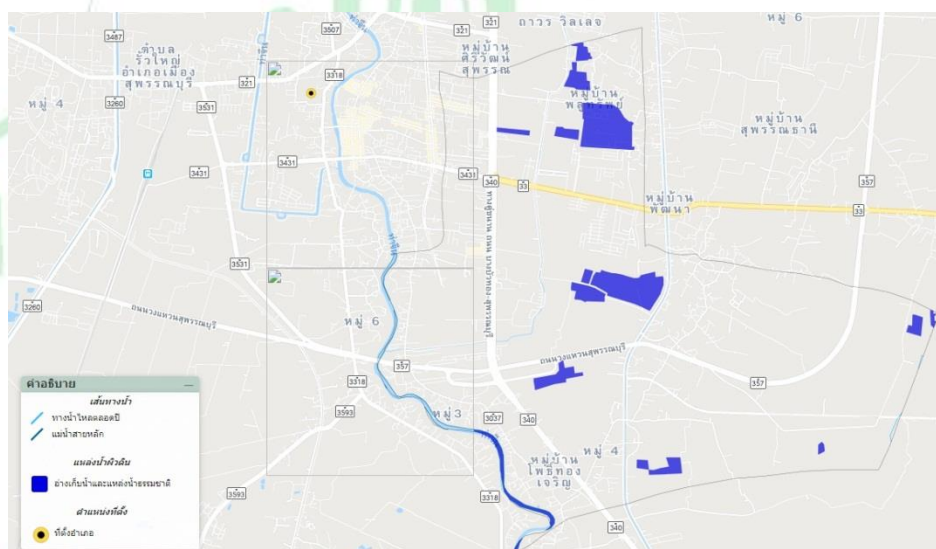
- ทางหลวงหมายเลข ๓๕๗ เส้นทางระหว่าง ท่าระหัด-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๑๓ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๔, ๓๔๙๖ เส้นทางระหว่าง ท่าระหัด-ชัยนาท ระยะทาง ๑๑๒ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลท่าระหัด เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

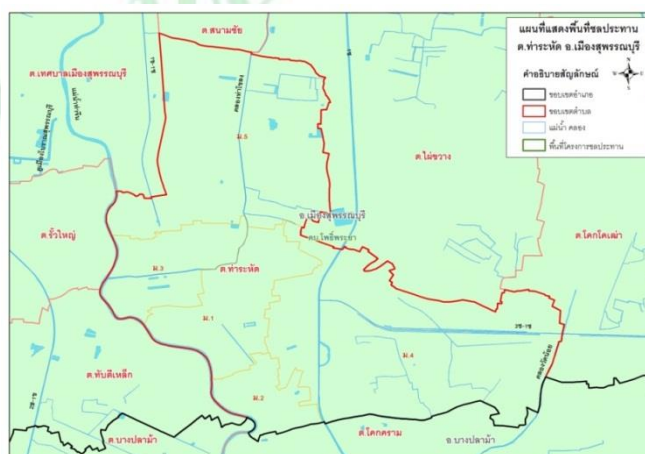

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- พื้นที่ชลประทาน (แสดงแผนที่พื้นที่ชลประทาน)

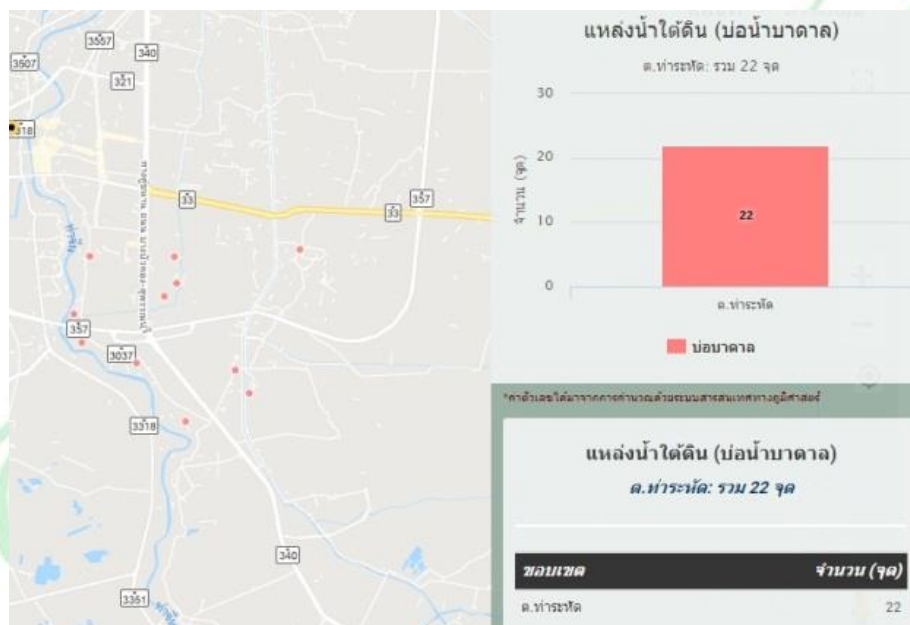
ตำบลท่าระหัด อยู่ในเขตพื้นที่ที่ใช้น้ำจากโครงการชลประทานโพธิ์พระยา

ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ชลประทาน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

- ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อนบาดาล รวมทั้งสิ้น ๒๒ บ่อ
แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลท่าระหัด จำนวน ๒๒ บ่อ

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าระหัด (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลท่าระหัด ประชากรมีอาชีพหลักคือ รับจ้าง งานประจำ และเกษตรกร มีพื้นที่การเกษตร ๓,๑๔๕ ไร่ โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

- โครงสร้างการผลิต โดยพื้นที่ตำบลมีโครงสร้างการผลิตโดยพื้นฐานมีการผลิตข้าวเป็นพืชหลัก
- โครงสร้างตลาดสินค้าและบริการ โดยส่วนใหญ่มีตลาดรับซื้อสินค้าเป็นตลาดภายในประเทศ
- แหล่งจำหน่ายเป็นโรงสีข้าวภายในชุมชน และนอกชุมชนบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ปี ๒๕๖๔

หมู่	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)											รวม
		ข้าวนา ปี	อ้อย เคี้ยว	ยางพารา	มะม่วง	มะนาว	มะพร้าว น้ำหอม	ผักบุ้ง น้ำ	มะเขือ เปราะ	โหระพา	ชะอม	ดาวเรือง	
๑	๒,๓๘๐	๖๗๕			๘.๒๕	๐.๕							๖๘๓.๒๕
๒	๓๒๐	๒๕			๑๖.๗๕	๔			๐.๒๕				๔๒
๓	๒,๑๔๐	๔๕			๔.๕				๐.๗๕				๕๐.๒๕
๔	๔,๒๑๓	๑,๘๕๐	๒	๔	๖๓	๕			๓.๕	๑๒			๑๙๓๕.๕
๕	๓,๑๑๐	๓๖๐			๕.๗๕								๓๖๕.๗๕
พื้นที่ รวม	๑๒,๑๖๓	๒,๙๕๕	๒	๔	๙๘.๒๕	๙.๕	๐	๐	๔.๕	๑๒	๐	๐	๓๐๗๖.๗๕

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการผลิต ๒๕๖๔, พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยง สัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ท่าระหัด	๖๐	๑๑	๐	๑	๒,๓๑๖	๒,๗๖๘	๕๕	๒๒	๒
รวม ทั้งหมด	๖๐	๑๑	๐	๑	๒,๓๑๖	๒,๗๖๘	๕๕	๒๒	๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ - ไม่มี -
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน - ไม่มี -
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ - ไม่มี -

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้ง ทะเล	กุ้งน้ำ จืด	ปลา ทะเล	ปลาน้ำ จืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ท่าระหัด	๒๑	๐	๒	-	๖๒.๗๕	-	๐.๕๖

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๔

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

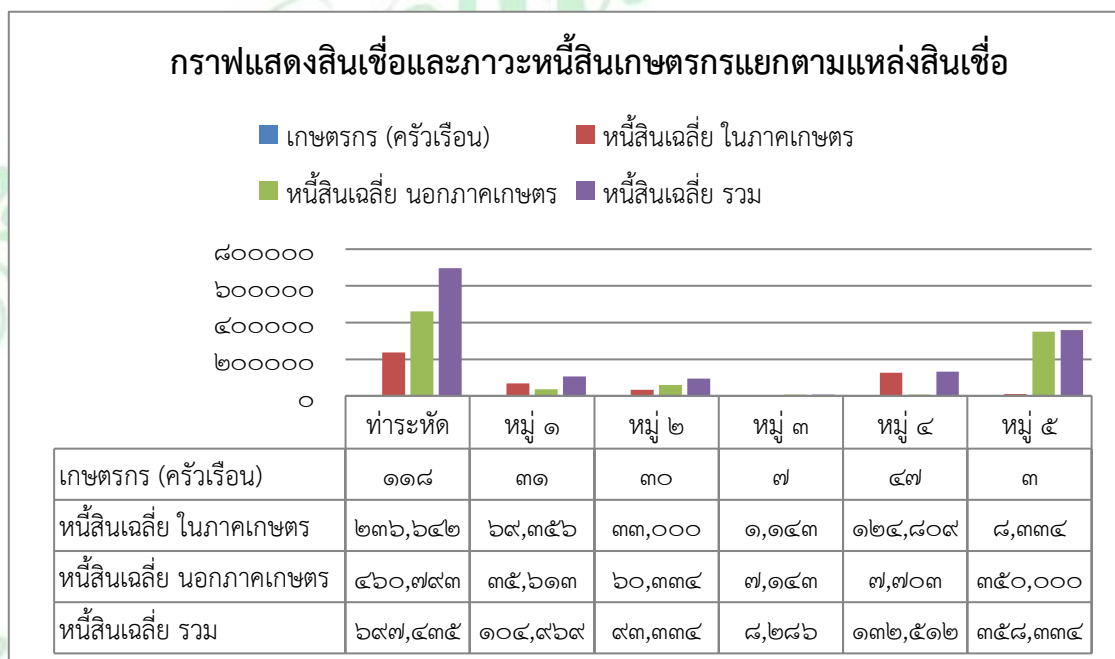
รายได้ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ได้มาจากภาคการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรได้มาจากอาชีพรับจ้าง เงินเดือนประจำ และประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีสัดส่วนรายได้ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับรายจ่าย โดยส่วนของรายจ่ายมาจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ในด้านต้นทุนด้านเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งค่าแรงงานในการดูแลพืชผลทางการเกษตร ค่ายานพาหนะ และเชื้อเพลิงในการขนส่งสินค้าทางการเกษตร การดูแลผลผลิตทางการเกษตร

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลท่าระหัด มีภาวะหนี้สินเฉลี่ยรวม ๖๙๗,๔๓๕ บาท โดยแยกเป็นหนี้สินเฉลี่ยรวมภาคการเกษตรจำนวน ๒๓๖,๖๔๒ บาท และหนี้สินเฉลี่ยรวมนอกภาคการเกษตร จำนวน ๔๖๐,๗๙๓ บาท โดยสินเชื่อเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ตำบล/หมู่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	หนี้สินเฉลี่ย		
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
ท่าระหัด	๑๑๘	๒๓๖,๖๔๒	๔๖๐,๗๙๓	๖๙๗,๔๓๕
หมู่ ๑	๓๑	๖๙,๓๕๖	๓๕,๖๑๓	๑๐๔,๙๖๙
หมู่ ๒	๓๐	๓๓,๐๐๐	๖๐,๓๓๔	๙๓,๓๓๔
หมู่ ๓	๗	๑,๑๔๓	๗,๑๔๓	๘,๒๘๖
หมู่ ๔	๔๗	๑๒๔,๘๐๙	๗,๗๐๓	๑๓๒,๕๑๒
หมู่ ๕	๓	๘,๓๓๔	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๘,๓๓๔

ตารางที่ ๑๐ แสดงหนี้สินเฉลี่ยในภาค และนอกภาคเกษตร ตำบลท่าระหัด ที่มา ระบบทะเบียนเกษตรกร

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกร ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๔)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุพรรณบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๘๘,๙๘๖ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๓,๖๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๕,๓๓๔ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๑๖,๑๔๙ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๙๘,๓๙๖ บาท จำนวน ๑๗,๗๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘

ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^๑	๒๕๖๕ ^๒
ภาคเกษตร	๑๐,๗๙๗	๑๑,๘๕๔	๑๓,๑๑๙	๑๑,๘๑๖	๑๐,๙๔๗	๑๒,๗๖๐	๑๓,๓๐๐
ภาคบริการ	๒๖,๔๖๖	๒๗,๗๕๓	๒๘,๗๗๒	๒๘,๗๔๙	๒๘,๘๗๔	๒๙,๐๗๕	๓๑,๗๑๖
ภาคอุตสาหกรรม	๑๐,๐๒๒	๑๐,๑๓๙	๑๑,๔๑๒	๑๑,๑๙๓	๑๐,๔๐๒	๑๒,๑๑๑	๑๒,๔๖๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๖,๓๖๕	๔๙,๗๔๕	๕๒,๖๑๐	๕๑,๗๕๘	๔๙,๒๒๓	๕๔,๖๔๖	๕๗,๔๘๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)*	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๘๙๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๘	๑๑๖,๑๔๙	๑๑๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๕๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี

* ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท) คำนวณ ณ ราคาประจำปี

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^๑	๒๕๖๕ ^๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๘๑,๙๓๙	๘๖,๙๓๐	๙๓,๕๒๔	๙๒,๐๔๕	๘๙,๖๒๘	๙๓,๖๕๒	๙๘,๙๘๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๘๙๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๘	๑๑๖,๑๔๙	๑๑๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๕๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี

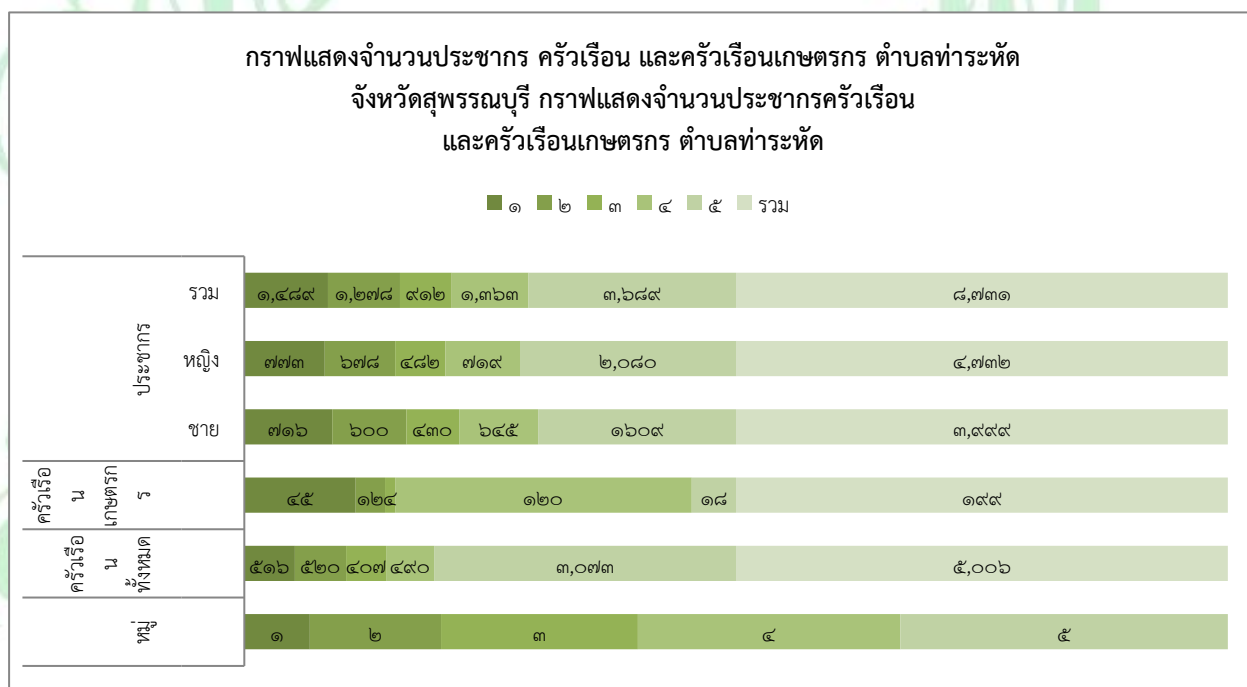
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ตำบลท่าระหัด มีประชากรทั้งสิ้น ๘,๗๓๑ คน จำนวนครัวเรือน ๕,๐๐๖ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๓,๙๙๙ คน หญิง ๔,๗๓๒ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลท่าระหัด

ที่	หมู่	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๕๑๖	๔๕	๗๑๖	๗๗๓	๑,๔๘๙
๒	๒	๕๒๐	๑๒	๖๐๐	๖๗๘	๑,๒๗๘
๓	๓	๔๐๗	๔	๔๓๐	๔๘๒	๙๑๒
๔	๔	๔๙๐	๑๒๐	๖๔๕	๗๑๙	๑,๓๖๓
๕	๕	๓,๐๗๓	๑๘	๑๖๐๙	๒,๐๘๐	๓,๖๘๙
รวม		๕,๐๐๖	๑๙๙	๓,๙๙๙	๔,๗๓๒	๘,๗๓๑

ที่มา : <https://tharahat.go.th/about/> (เทศบาลตำบลท่าระหัด) พ.ศ.๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลท่าระหัด

ที่มา : <https://tharahat.go.th/about/> (เทศบาลตำบลท่าระหัด) พ.ศ.๒๕๖๔

๖.๔ การศึกษา

ตำบลท่าระหัด มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๖ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๒ แห่ง คือ

๑.๑. โรงเรียนอนุบาลดวงแก้ว เลขที่ตั่ง ๓๓๑/๒ หมู่ที่ ๕ ซอยเรือนรัก(๖) ถนนเนรแก้ว

ตำบลท่าระหัด อำเภอมืองสุพรรณบุรี สุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐ โทร : ๐๓๕-๕๒๑๘๙๕

๑.๒. อนุบาลสองภาษา โรงเรียนสหวิทย์ เลขที่ตั่ง ๘๙/๙ หมู่ ๕ ตำบลท่าระหัด
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐ โทร. ๐๓๕-๕๒๒๘๗๓-๘๗๔ – สาธารณสุข

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๒ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนวัดมเหยงคณ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด
สุพรรณบุรี

๒.๒ โรงเรียนวัดคันทอ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัด
สุพรรณบุรี

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ แห่ง ดังนี้

๓.๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดมเหยงคณ์ (กรมศาสนา) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าระหัด
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ครู คศ. ๑ ๒ คน ผู้ดูแลเด็ก ๑ คน จำนวนเด็ก ๓๖ คน

๓.๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคันทอ (ถ่ายโอนกรมพัฒนาชุมชน) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าระหัด
อำเภอสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ดูแลเด็ก ๒ คน จำนวนเด็ก ๒๑ คน

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านโพธิ์ค้อย

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยว นับถือศาสนา ประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าระหัดนับถือศาสนาพุทธ ในเขตพื้นที่
ตำบลท่าระหัด มีวัดจำนวนทั้งสิ้น ๗ แห่ง ได้แก่

๑. วัดมเหยงคณ์ ชุมชนท่าระหัด หมู่ที่ ๑

๒. วัดโพค้อย ชุมชนโพธิ์ค้อย หมู่ที่ ๒

๓. วัดใหม่บัวลอย ชุมชนโพธิ์ค้อย หมู่ที่ ๒

๔. วัดโพธิ์นางเทรา ชุมชนท่าโขลง หมู่ที่ ๓

๕. วัดท่าโขลง ชุมชนท่าโขลง หมู่ที่ ๓

๖. วัดคันทอ ชุมชนคันทอ หมู่ที่ ๔

๗. วัดชายทุ่ง ชุมชนโคกหม้อ หมู่ที่ ๕

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ งานวันสงกรานต์ จัดงานช่วงเดือนเมษายน วันเข้าพรรษา จัดงาน
ช่วงเดือน กรกฎาคม งานทำบุญตามวันสำคัญทางศาสนา

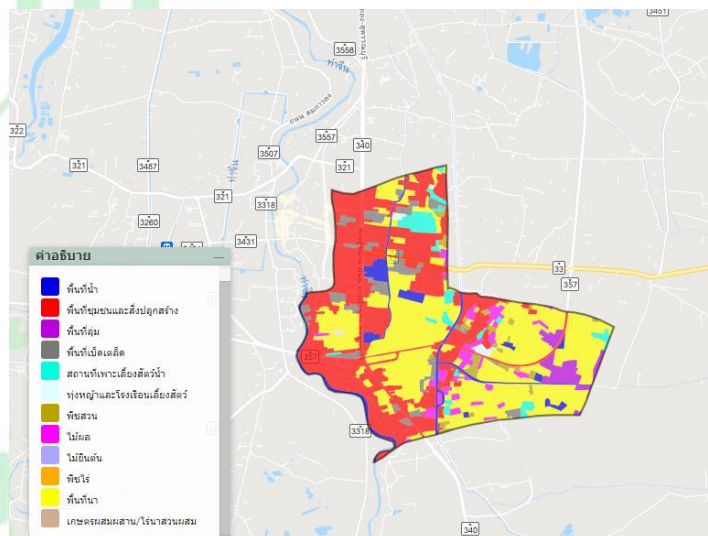
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

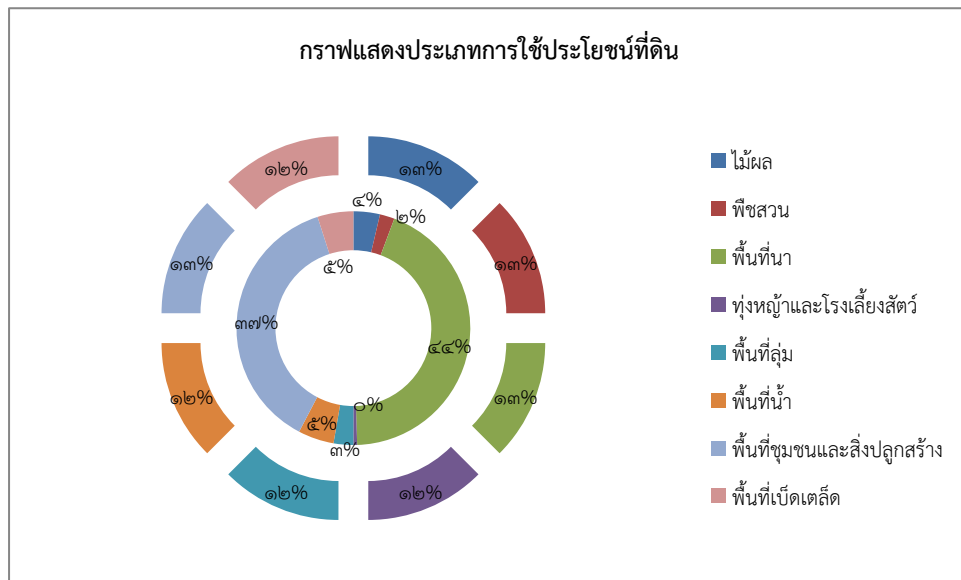
ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๕,๑๔๗.๐๑ ไร่ ร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๔,๓๙๑ ไร่ ร้อยละ ๑๐๐ และพื้นที่น้ำ จำนวน ๕๘๓ ไร่ ร้อยละ ๙๙.๙๙

ตารางที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	-	-
ไม้ยืนต้น	-	-
ไม้ผล	๔๓๐.๓๖	๑๐๐
พืชสวน	๒๓๙.๐๓	๙๙.๙๙
พื้นที่นา	๕,๑๔๗.๐๑	๑๐๐
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๖๑	๙๙.๙๙
พื้นที่ลุ่ม	๓๒๐	๙๙.๙๙
พื้นที่น้ำ	๕๘๓	๙๙.๙๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔,๓๙๑	๑๐๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕๘๓	๙๙.๙๙

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

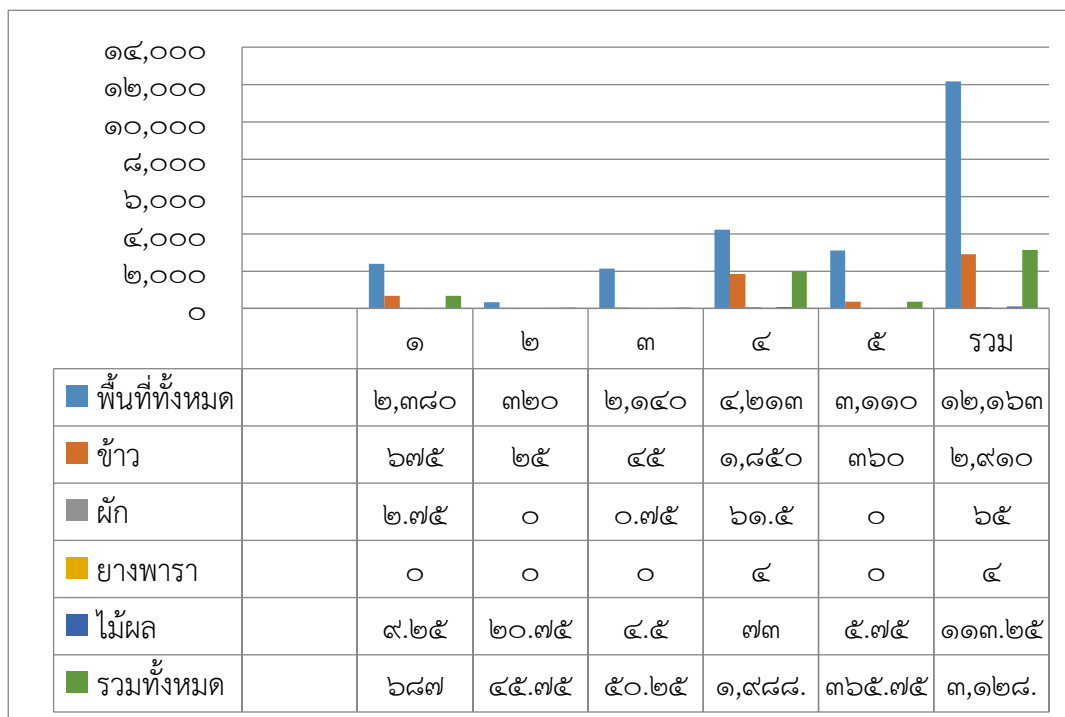
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลท่าระหัด พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๒,๙๕๕ ไร่ รองลงมา คือไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๗๑ ไร่ และ พืชอื่นๆ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๕ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกพืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๒ ไร่

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ ตำบลท่าระหัด

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่)										รวมทั้งหมด
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	
๑	๒,๓๘๐	๖๗๕	-	-	-	-	๒,๗๕	-	-	-	๙,๒๕	๖๘๗
๒	๓๒๐	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐,๗๕	๔๕,๗๕
๓	๒,๑๔๐	๔๕	-	-	-	-	๐,๗๕	-	-	-	๔,๕๐	๕๐,๒๕
๔	๔,๒๑๓	๑,๘๕๐	-	-	-	-	๖๑,๕๐	-	๔	-	๗๓	๑,๙๘๘,๕๐
๕	๓,๑๑๐	๓๖๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๕,๗๕	๓๖๕,๗๕
รวม	๑๒,๑๖๓	๒,๙๑๐	-	-	-	-	๖๕	-	๔	-	๑๑๓,๒๕	๓,๑๒๘,๒๕

ที่มา : ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลท่าระหัด
(ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๔, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลท่าระหัด มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	นางสาวนัยนา คงสมจิตต์ (เปี้ยะกังเจา)	นางสาวนัยนา คงสมจิตต์	ขนมไทย (กล้วยฉาบ), เผือกฉาบ, ขนมเผือกกรอบ, ขนมเปี้ยะสตีกไส้หมูหยอง, ขนมเปี้ยะสตีก, ขนมเปี้ยะไส้หมูหยอง, สับปะรด, เผือกกรอบสามรส, กล้วยฉาบรสต่างๆ,	๕๘	๔	ท่าระหัด
๒	บริษัท เอกชัยสาธิตสุพรรณ จำกัด	นางพรพิมล แก้วศรีงาม	ขนมเปี้ยะหอม, คุกกี้รสทุเรียน, คุกกี้มะพร้าวข้าวโอ๊ต, พายหมูแดง, เปี้ยะนมข้นไส้ต่างๆ, ขนมชั้นใบเตย, คุกกี้	๒๒๒/๒		ท่าระหัด
๓	น.ส.สุคนธา เตียมฉายพันธุ์	นางสาว น.ส.สุคนธา เตียม	เสื่อ, เสื่อลายวิถีไทย	๑๔๒		ท่าระหัด

		ฉายพันธุ์				
๔	นิลวรรณน้ำหมัก (น.ส. อำไพ นิลวรรณ)	นางสาวอำไพ นิลวรรณ	แชมพูอัญชัน	๑๖๐		ทำระหัด
๕	นายพร้อมเพชร ประสิทธิ์ เจริญ	นายพร้อมเพชร ประสิทธิ์ เจริญ	เครื่องประดับ, เข็มกลัด, เข็มกลัดโบราณ	๒๖๙/ ๑๙		ทำระหัด
๖	นายฐิติวุฒิ ทวีเชตรกิจ	นาย ฐิติวุฒิ ทวีเชตรกิจ	ขนมเบเกอรี่	๔๐๓/ ๗		ทำระหัด
๗	น.ส.ศิริพร เสมอ่วม	นางสาว ศิริพร เสมอ่วม	ปลาทุ	๗๒		ทำระหัด
๘	นางศรีไพร ศรีทองอินทร์	นางศรีไพร ศรีทองอินทร์	ปั้นตุ๊กตา	๙๘/๙		ทำระหัด
๙	นางสาวเปรมวดี แสงสุวรรณ	นางสาวเปรมวดี แสงสุวรรณ	จักสาน	๓๕๙/ ๙		ทำระหัด
๑๐	นางสาวอริสา โอชานนท์	นางสาวอริสา โอชานนท์	พวงกุญแจ	๒๐๕/ ๙		ทำระหัด
๑๑	นางสาวสุรินทร์ คชวงษ์	นางสาวสุรินทร์ คชวงษ์	ผลไม้ลอยแก้ว	๓๓๗		ทำระหัด
๑๒	นางผุสดี สุวรรณหงษ์	นางผุสดี สุวรรณหงษ์	สบู่หอม	๑๖๓/ ๑		ทำระหัด
๑๓	นางสาว อรรวรรณ เกิดจรัส	นางสาว อรรวรรณ เกิดจรัส	พับเหรียญ	๓๕๙/ ๖		ทำระหัด
๑๔	นางสาวทวีทรัพย์ สำราญชื่นจิต	นางสาวทวีทรัพย์ สำราญชื่นจิต	ไม้กวาดอ่อน	๑๙๑		ทำระหัด
๑๕	นางवासนา พันธ์แดง	นางवासนา พันธ์แดง	ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด	๒๘๔		ทำระหัด
๑๖	นางปาริชาติ แก้วประเสริฐ	นางปาริชาติ แก้วประเสริฐ	ผลไม้ฉาบ	๑๔๗		ทำระหัด
๑๗	นางสาวมัลลิกา นาชัยนาค	นางสาวมัลลิกา นาชัยนาค	ถั่วงอกแก้วสูตรต้นตำหรับ(แม่คุมคาย)	๓๕๖/ ๓		ทำระหัด

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๔
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๐
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑
รวม	๓๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลท่าระหัด

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านคันทอ	๕๓	๔	ท่าระหัด	๑๒	นางสมร ธรรมวิจิต
วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยน้ำชีวภาพท่าระหัด	๖๔	๔	ท่าระหัด	๑๕	นายสุชาติ สายศิลป์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ผลิตข้าวตำบลท่าระหัด	-	๔	ท่าระหัด	๓๐	นายเกษม เกิดศิริ
แม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านคันทอ	๕๓	๔	ท่าระหัด	๑๒	นางสมร ธรรมวิจิต

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๔

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลท่าระหัด

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

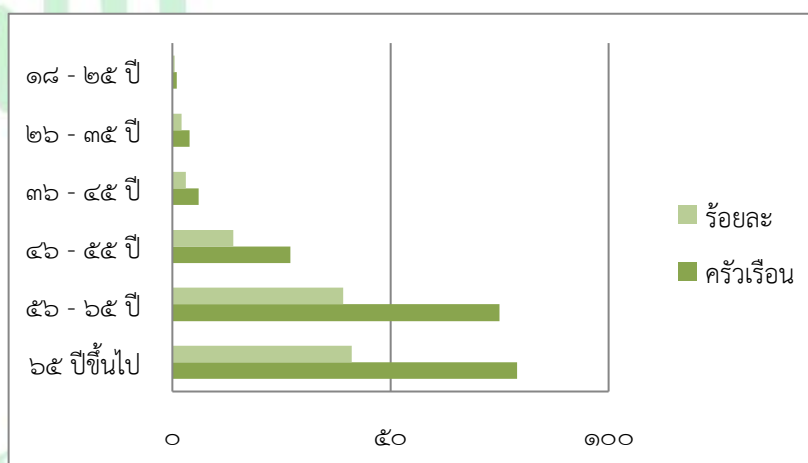
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

ตำบลท่าระหัด มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๙๒ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๘ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๓ และอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๗๙	๔๑.๑๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๗๕	๓๙.๑๔
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๗	๑๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๖	๓.๑๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๔	๒.๐๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๕๒
รวม	๑๙๒	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๔)

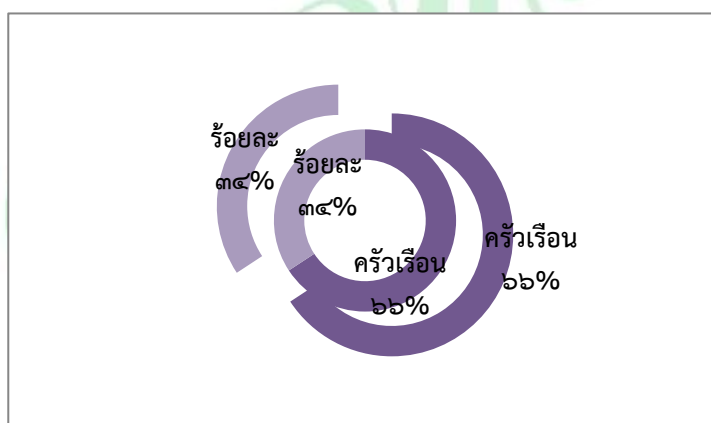
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลท่าระหัด มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๖๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๙๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๗

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๖๕	๘๕.๙๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๗	๑๔.๐๗

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๔

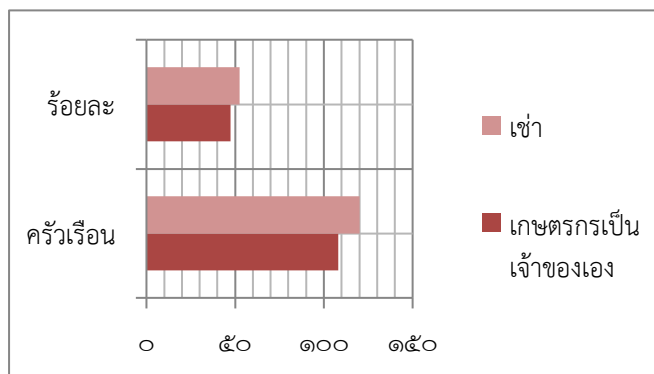
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : ระบบรายงานทะเบียนเกษตรกร)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลท่าระหัด ส่วนใหญ่เกษตรกร ที่นาเช่า จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๓ รองลงมา การถือครองของตนเอง จำนวน ๑๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท่าระหัด

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๐๘	๔๗.๓๗
เช่า	๑๒๐	๕๒.๖๓

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลท่าระหัด

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตำบลท่าระหัด มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๐๘ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐%

ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าระหัด

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๐๘	-	-	-	๑๐๘

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลท่าระหัด มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๔ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๑๕ ราย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลท่าระหัด

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าระหัด	๑	๓๐	๑	๑๐			๒	๑๔				
รวม	๑	๓๐	๑	๑๐			๒	๑๔				

ที่มา : <https://smce.doae.go.th/>

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลท่าระหัด มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท่าระหัด

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
ท่าระหัด	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-	-
รวม	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-	-

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลท่าระหัด มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๕ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑ ราย ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลท่าระหัด

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุ สัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฎิรูปที่ดิน
ท่าระหัด	-	-	-	-	๑	๕	-	-	-
รวม	-	-	-	-	๑	๕	-	-	-

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลท่าระหัด มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในตำบลท่าระหัด มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลท่าระหัด

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ท่าระหัด	๑	นายสุชาติ สายศิลป์	๖๔ หมู่ ๔ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : ปราชญ์เกษตร (เพื่อนช่วยเพื่อน) พ.ศ ๒๕๖๐

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)

ชื่อ : ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลท่าระหัด

บ้านเลขที่ หมู่ ๔ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : ตำบลท่าระหัดเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วม มีน้ำขัง อยู่บ่อยครั้ง โดยส่วนใหญ่จำเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทำให้มีน้ำท่วมอยู่เกือบทุกปี ภายในชุมชน มีคลองชลประทานไว้ใช้สอยในครัวเรือน และทางด้านเกษตร บางปีช่วงน้ำหลาก หรือฝนตกชุก มักประสบปัญหาน้ำท่วมขัง ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบเสียหาย เกษตรกรตำบลท่าระหัด มักประสบปัญหาด้านโรคและแมลง ด้านต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปัจจัยการผลิตจากการใช้พลังงาน ต้นทุนปุ๋ย และสารเคมีสูงขึ้น ในบางฤดูผลผลิตทางการเกษตรอาจจะมีราคาดี แต่ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเกษตรกรที่ใช้อุปโภคบริโภค มีราคาแพง และใช้จ่ายสูง จึงทำให้ครัวเรือนเกษตรกรพบเจอปัญหาเรื่องนี้เป็นประจำอีกเช่นกัน

แนวทางการพัฒนา ลดต้นทุนการผลิต และแปรรูปผลผลิต เพื่อสร้างรายได้

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิต โดยการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และเป็นจุดเรียนรู้ด้านทฤษฎีใหม่

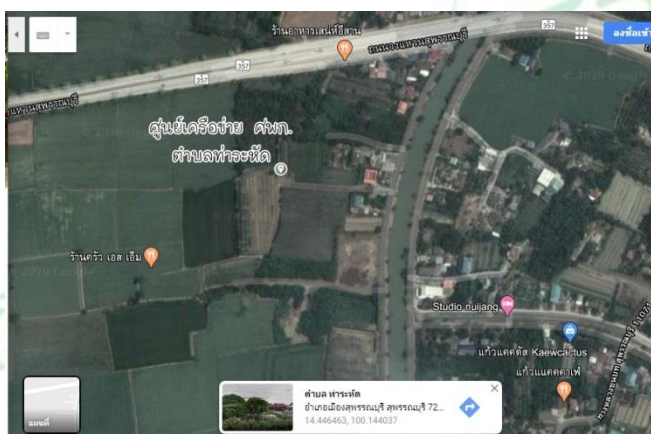
หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

๓. ทฤษฎีใหม่

ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลท่าระหัด

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลท่าระหัด	การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	๔	ท่าระหัด	นายสุชาติ สายศิลป์	

ภาพที่ ๑๙ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกร ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช

ตำบลท่าระหัด มีกลุ่มเกษตรกร ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช

ที่อยู่.....ที่ตั้งแปลง หมู่ ๔ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม ผลิตข้าวคุณภาพ

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๒๐๖ บาท/ไร่ เป็น ๕,๑๘๑ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐/ไร่ เป็น ๘๕๐/ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๖,๘๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๕,๑๘๑ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ต้นทุนการผลิต ด้านเมล็ดพันธุ์
๒. ต้นทุนการผลิต ด้านปุ๋ย

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงาน ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช ตำบลท่าระหัด

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑. เตรียมดิน	๕๐๐												๕๐๐	
๒. เมล็ดพันธุ์	๔๐๐												๔๐๐	
๓. หว่านข้าว	๖๐๐												๖๐๐	
๔. ฉีดยาคุมเบียด+แห้ง	๑๕๖												๑๕๖	
๕. วิตน้ำเข้านา		๒๐๐											๒๐๐	
๖. ใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๑		๓๖๐											๓๖๐	
๗. ฉีดยาฆ่าแมลง		๑๖๐											๑๖๐	
๘. ใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๒			๓๖๐										๓๖๐	
๙. ใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๓			๒๖๐										๒๖๐	
๑๐. ฉีดยาฮอร์โมน			๒๖๐										๒๖๐	
๑๑. เก็บเกี่ยว				๔๕๐									๔๕๐	
๑๒. คำนํ้ามัน													๕๐๐	
๑๓. ค่าเช่า				๙๗๕									๙๗๕	
รวม													๕,๑๘๑	

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

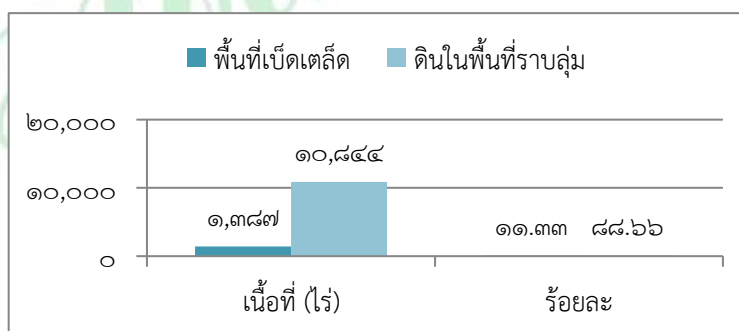
๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลท่าระหัด มีทรัพยากรดินทั้งหมด ๑๒,๒๑๓ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๑๐,๘๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๖ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑,๓๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๓ โดยมีชุดกลุ่มดินในดินในพื้นที่ราบลุ่มจำนวน ๓ ชุด คือ กลุ่มชุดดิน ๒ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเหนียว/ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเปรี้ยวจัด เนื้อที่ ๗,๔๘๐ ไร่ ร้อยละ ๖๐.๕๖ กลุ่มชุดดิน ๔ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเหนียว เนื้อที่ ๓,๒๘๕ ไร่ ร้อยละ ๒๖.๘๕ และกลุ่มชุดดิน ๑๑ ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเปรี้ยวจัด เนื้อที่ ๑๕๒ ไร่ ร้อยละ ๑.๒๔

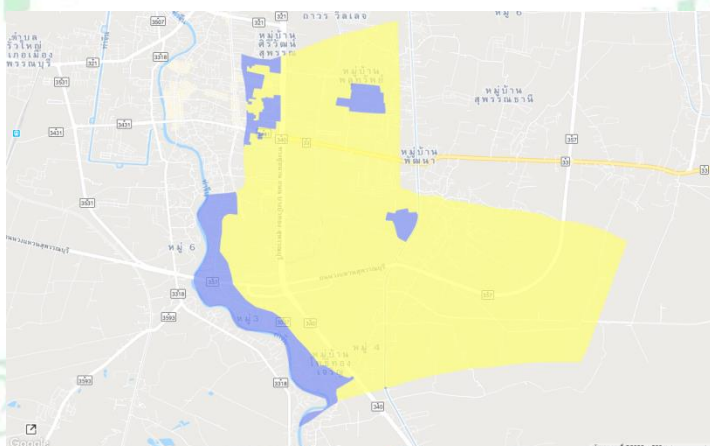
ตารางที่ ๓๐ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑,๓๘๗	๑๑.๓๓
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๐,๘๔๔	๘๘.๖๖

ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่และร้อยละทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

ภาพที่ ๒๑ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

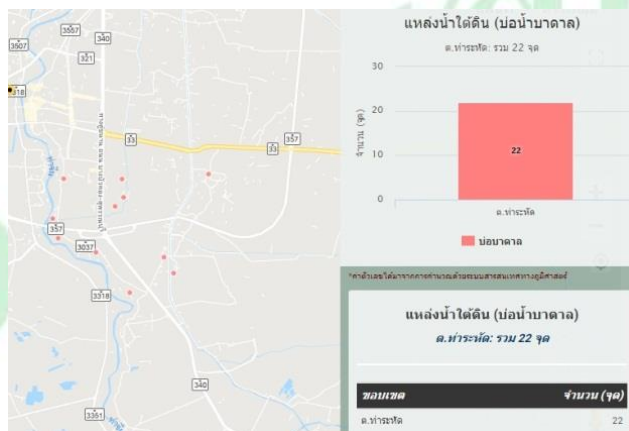
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลท่าระหัด เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝน และแหล่งน้ำจากชลประทาน ในการทำการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

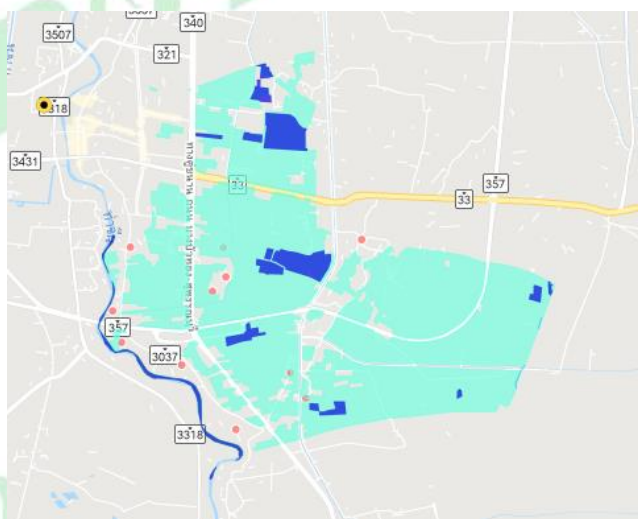
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อนบาดาล ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น ๒๒ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลท่าระหัด จำนวน ๒๒ บ่อ

ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าระหัด (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน ตำบลท่าระหัด มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน โครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานใหญ่ โครงการชลประทาน ส่งน้ำและบำรุงรักษา

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลท่าระหัด (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

(ไม่มี)

๑.๔. สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

(๑) เขตความเหมาะสม

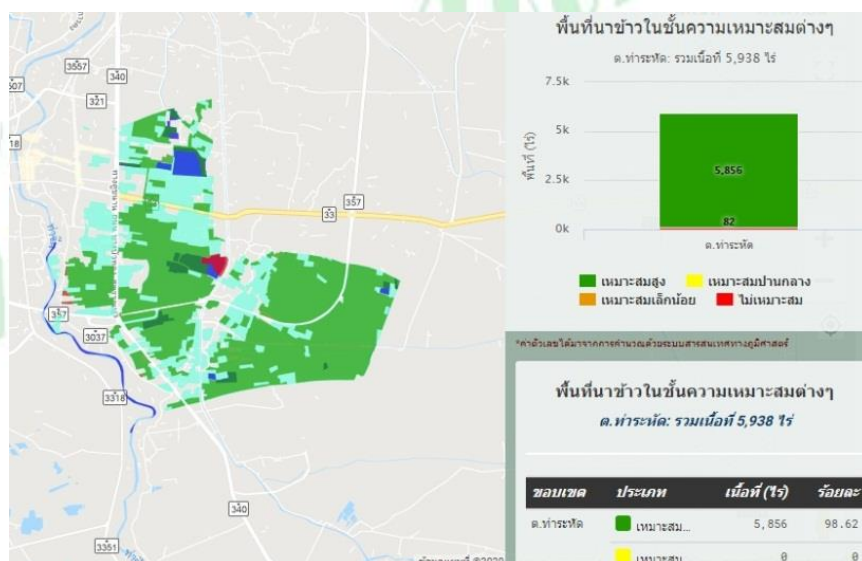
ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๕,๙๓๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕,๘๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๒ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๘

ตารางที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำนวน ๕,๘๕๖ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าระหัด	๕,๘๕๖	-	-	-	๕,๘๕๖

ที่มา: แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

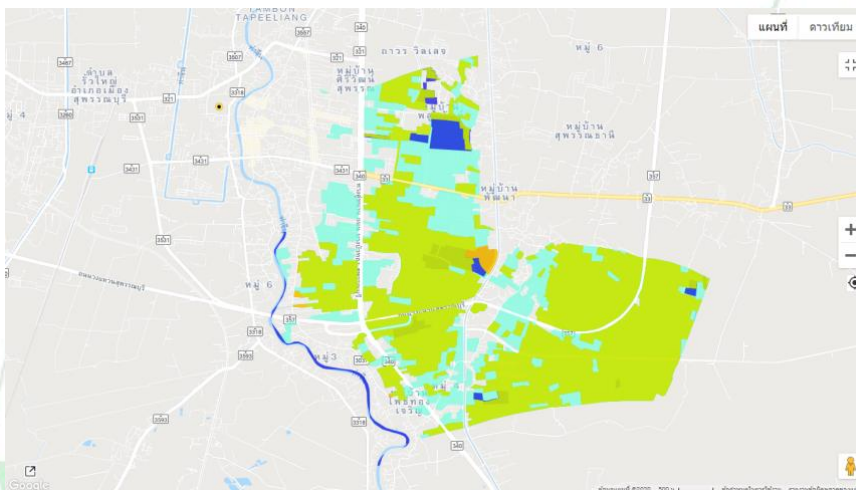

ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

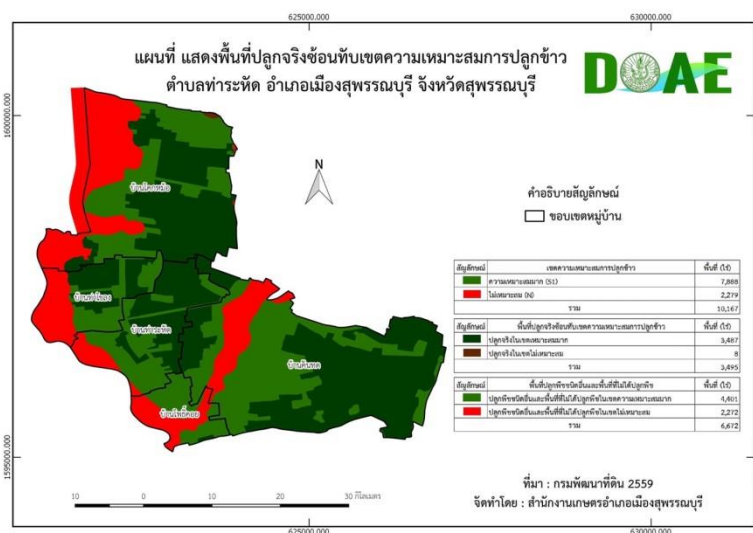
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒,๙๕๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน ๑,๘๑๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๑ จำนวน ๖๗๑ ไร่ และหมู่ ๕ จำนวน ๓๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าระหัด
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๒๖ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของตำบลท่าระหัด
(ที่มา : พัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๕๙)

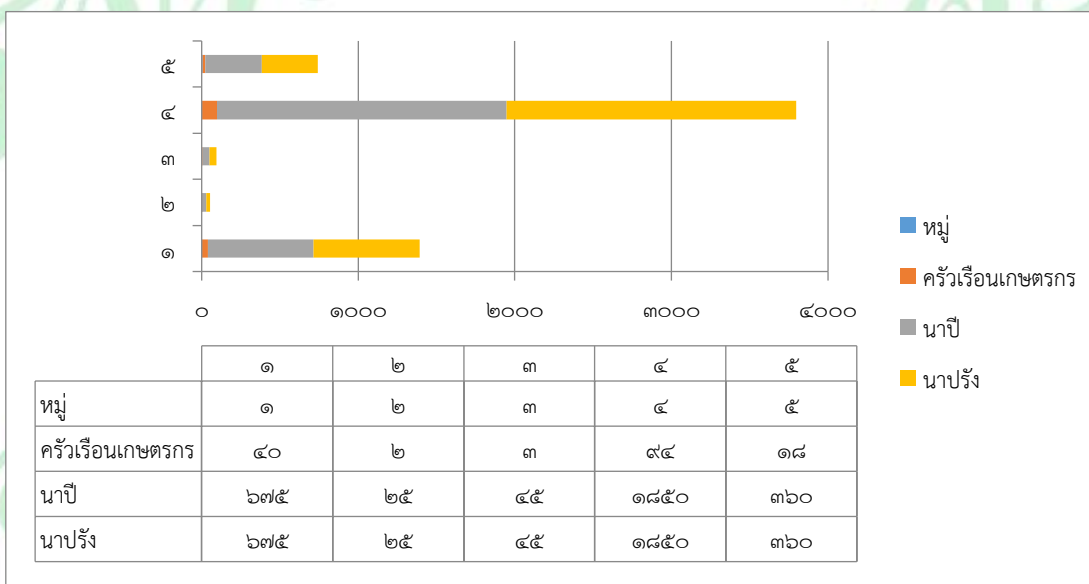
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒,๙๕๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน ๑,๘๑๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๑ จำนวน ๖๗๑ ไร่ และหมู่ ๕ จำนวน ๓๖๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวนาปี และนาปรัง ตำบลท่าระหัด

หมู่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่การเกษตร		พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
		นาปี	นาปรัง			
๑	๔๐	๖๗๕	๖๗๕	๖๗๕	๕๗๓.๗๕	๐.๘๕
๒	๒	๒๕	๒๕	๒๕	๒๑.๒๕	๐.๘๕
๓	๓	๔๕	๔๕	๔๕	๓๘.๒๕	๐.๘๕
๔	๙๔	๑๘๕๐	๑๘๕๐	๑๘๕๐	๑๕๗๒.๕	๐.๘๕
๕	๑๘	๓๖๐	๓๖๐	๓๖๐	๓๐๖	๐.๘๕
รวม	๑๕๗	๒๙๕๕	๒๙๕๕	๒๙๕๕	๒๕๑๑.๗๕	๐.๘๕

ที่มา : พื้นที่ทำการเกษตร ระดับตำบล/หมู่บ้าน ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าระหัด (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ตำบลท่าระหัด นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๓๑, กข ๕๗, พิชณโลก ๒ และปทุมธานี ๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาแหล่งจำหน่ายที่ได้การรับรองและน่าเชื่อถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน แบ่งเป็นพื้นที่นาแบบหว่านน้ำตม และนาแบบใช้รถดำนาแบบเดินตาม ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันที่ซักร่องน้ำในนาหว่านน้ำตม ส่วนนาแบบดำนั้นจะไม่ซักร่องน้ำจะปรับสภาพดินให้เรียบไปทั้งผืน

(๓) การปลูก นิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม – กันยายน และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ ตำบลท่าระหัด พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา ข้าวเป็นพืชที่ต้องมีการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย โดยปกตินิยมใส่ปุ๋ย ๒ – ๓ ครั้ง ต่อบรอบการผลิต และใส่ตามค่าวิเคราะห์ดิน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะเก็บเกี่ยวในระยะพลับพลึง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ในฤดูถัดไปต้องลดความชื้นของข้าวโดยการนำไปตากแดด และมีที่สถานเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ที่อากาศถ่ายเท สะอาด ไม่มีความชื้นและสามารถป้องกันศัตรูของข้าวได้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู โดยปกติหากมีการจัดการดูแลที่ดี โรคและแมลงสามารถควบคุมได้ง่ายและทันท่วงที ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีใดๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางที่ ๓๓ ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในตำบลท่าระหัด มีการปลูกข้าว ดังนี้

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว		←-----→ ▽			←-----→ △			←-----→	▽		←-----→ △		๑-๕

สัญลักษณ์

←-----→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท่าระหัด มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว แบบใช้รดานาเป็นเงิน ๖,๒๔๒ บาท และแบบน้ำตามมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๑๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	แบบใช้รดานา		แบบหว่านน้ำตาม	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑๐๐๐	๑๐๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑๑๑๗	๑๑๑๗	๑๗๑๕	๑๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๑๘๐๐	๑๘๐๐	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐

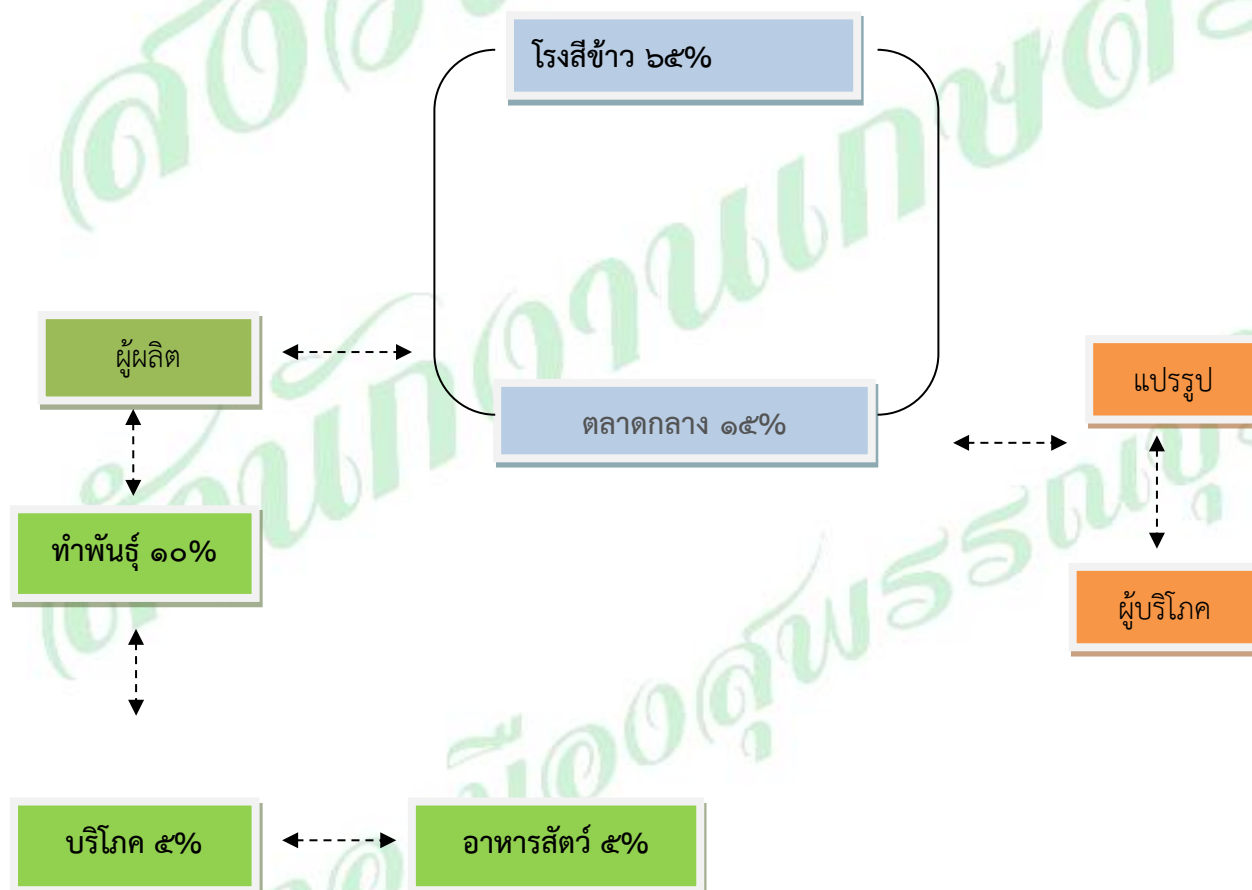
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๕๐	๑๕๐	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑๐๐๐	๑๐๐๐	๑๐๐๐	๑๐๐๐
รวม	๖๒๔๒	๖๒๔๒	๖๒๑๐	๖๒๑๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

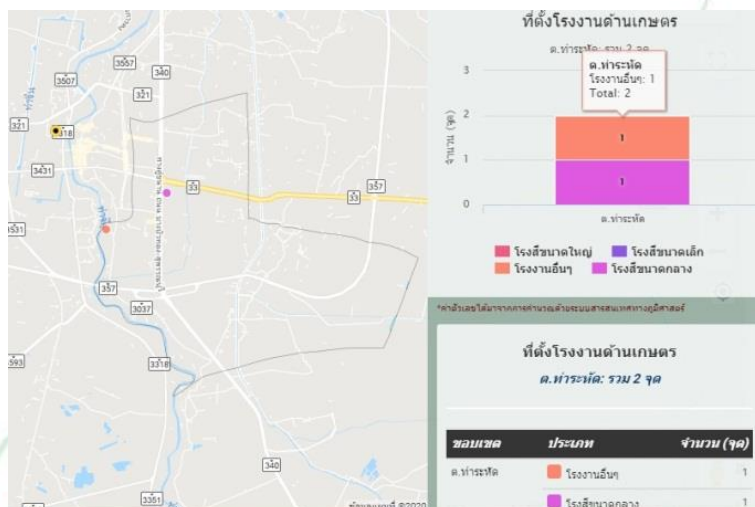
ตำบลท่าระหัด ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสี หรือจุ่มรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือเก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๘ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑ (๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอก็จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
ตำบลท่าระหัด มีโรงงานด้านการเกษตร รวม ๒ แห่ง ได้แก่ โรงงานอื่นๆ ๑ แห่ง และโรงสีขนาดกลาง ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๙ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่
ตำบลท่าระหัด มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าวจำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลท่าระหัด

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสุชาติ สายศิลป์	๔	ท่าระหัด	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าไม้ผลมะม่วง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

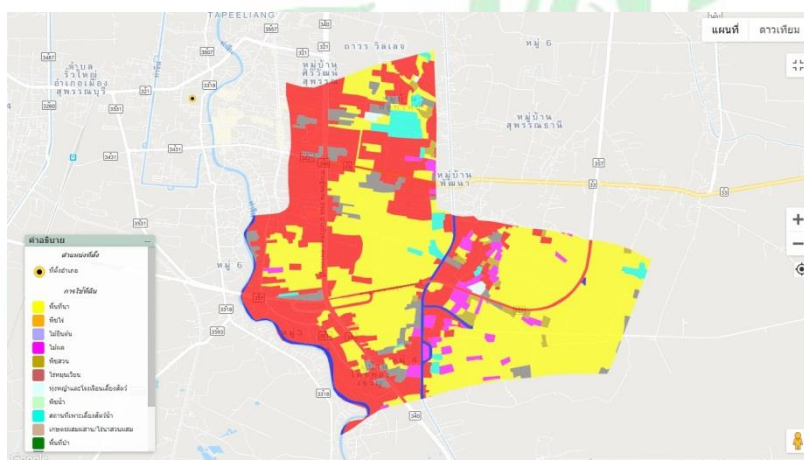
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท่าระหัด ชุดดินไม่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล มีปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำเน่า อาจทำให้พืชผลเสียหายในบางฤดูที่มีอุทกภัย แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดินและบำรุงรักษาที่ดี ซึ่งตำบลท่า

ระหัด มีชุดกลุ่มดินในดินในพื้นที่ราบลุ่มเป็นดินเหนียว/ดินในพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกข้าวมากที่สุด

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผลมะม่วง

ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน ๙๘.๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน พื้นที่ ๖๓ ไร่ ๒๗ ครั้วเรือน รองลงมาคือหมู่ ๒ จำนวนพื้นที่ ๑๖.๗๕ ไร่ ๔ ครั้วเรือน และหมู่ ๕ จำนวน ๘.๒๕ ไร่ ๒ ครั้วเรือน ตามลำดับ

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าระหัด
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑) พื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกไม้ผล (มะม่วง) จำนวน ๙๘.๒๕ ไร่

๒) ปริมาณการผลิต

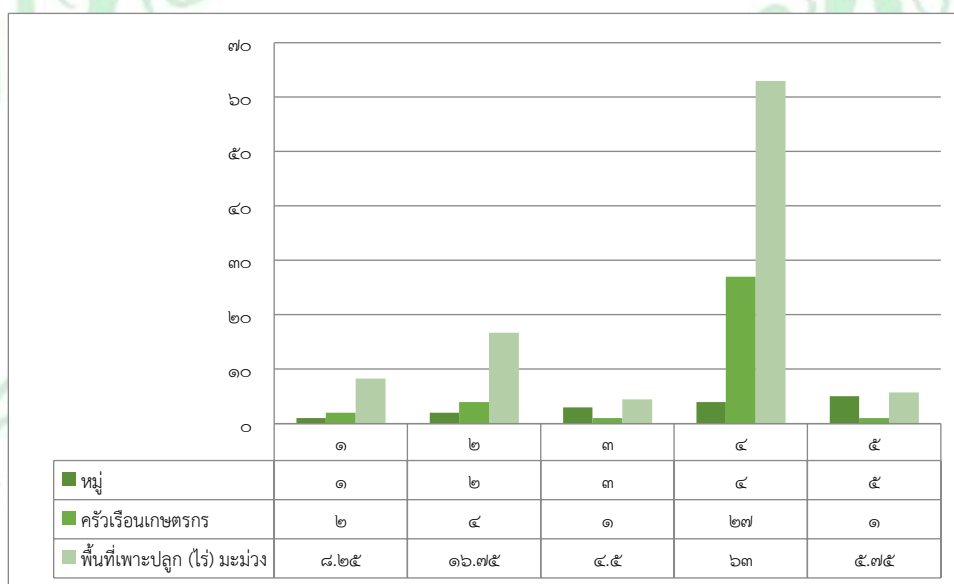
ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน ๙๘.๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน พื้นที่ ๖๓ ไร่ ๒๗ ครั้วเรือน รองลงมาคือหมู่ ๒ จำนวนพื้นที่ ๑๖.๗๕ ไร่ ๔ ครั้วเรือน และหมู่ ๕ จำนวน ๘.๒๕ ไร่ ๒ ครั้วเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อ ไร่ (ตัน)
		มะม่วง			
๑	๒	๘.๒๕	๘.๒๕	๘.๒๕	๑
๒	๔	๑๖.๗๕	๑๖.๗๕	๑๖.๗๕	๑
๓	๑	๔.๕	๔.๕	๔.๕	๑
๔	๒๗	๖๓	๖๓	๖๓	๑
๕	๑	๕.๗๕	๕.๗๕	๕.๗๕	๑
รวม	๓๕	๙๘.๒๕	๙๘.๒๕	๙๘.๒๕	๕

ที่มา : ทบก ๐๔-๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามกิจกรรมการเกษตร ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๓๑ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลท่าระหัด

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตำบลท่าระหัด เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกมะม่วง พันธุ์น้ำดอกไม้ พันธุ์มันเดือนเก้า พันธุ์เขียวเสวย จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรจะปลูกมะม่วงแบบยกร่อง เกษตรกรปลูกมะม่วง โดยการปลูกแบบ ขุดร่องสวน ยกคันใหม่ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ส่วนมะนาวจะนิยมปลูกเป็นพื้นที่ราบ ยกร่อง และปลูกในร่อง ขึ้นอยู่กับการจัดการของเกษตรกร ส่วนพุทราเกษตรกร นิยมปลูกแบบยกร่อง โดยให้ผลผลิตแล้ว ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๘๐๐ กิโลกรัม โดยการดูแลรักษา มีการตัดแต่งกิ่ง เมื่อทรงพุ่มสูงใหญ่ขึ้น การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดโรค ลด

แมลง การใช้สารบังคับการออกดอกนอกฤดู และการห่อผลร่วมด้วย และ ปรับปรุงคุณภาพดิน ให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (มูลสัตว์) ส่วนการให้น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และจากน้ำคลองชลประทาน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าระหัด มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลไม้ผล ดังนี้

ตารางที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
มะม่วง	▽		◀-----▶ ▽	-----▶	△							-----▶	๑-5
	←-----									-----▶			

สัญลักษณ์

◀-----▶ ช่วงฤดูปลูก
-----▶ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

△ ปลูกสูงสุด
▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๕) ต้นทุนการผลิต ตำบลท่าระหัด มีต้นทุนการผลิตไม้ผล เป็นเงิน ๑๔,๖๗๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท/ไร่
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๘๐๐๐
ค่าต้นพันธุ์	๓๐๐๐
ค่าสารเคมี	๑๐๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑๐๐๐
รวม	๑๔,๖๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย ๐.๘ ต้น/ไร่
 ราคาปัจจุบันต้นละ ๒๐,๐๐๐ บาท
 เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท
 ต้นทุน ๑๔,๖๗๕ บาท
 กำไร ๑,๓๒๕ บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลท่าระหัด ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ และจำหน่ายหน้าบ้าน ร้อยละ ๕ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๒

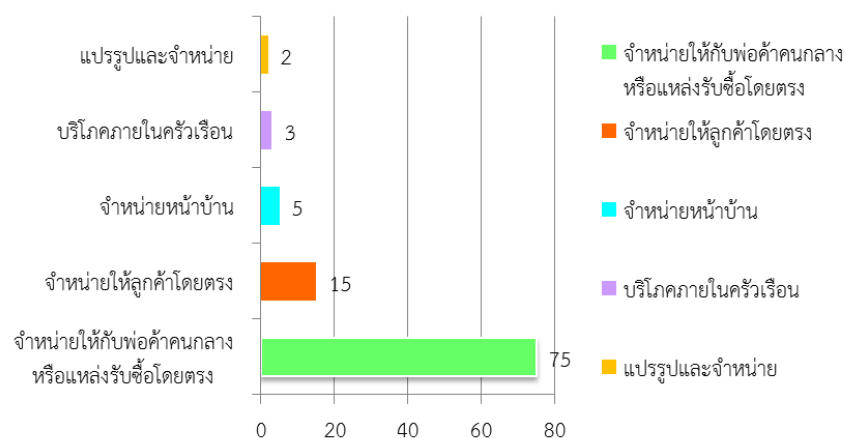
(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๓๒ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลท่าระหัด

ภาพที่ ๓๓ แสดงวิธีการตลาดมะม่วง ของตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลท่าระหัด ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวน และเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายหน้าบ้านให้กับคนในชุมชน และนอกชุมชน

(๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าระหัด ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตไม้ผล สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลง และศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน

- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๓๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลท่าระหัด

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางสาวบุญชู มั่งคั่งน้ำ	๒	ท่าระหัด	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ไม้ผล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าพืชผัก

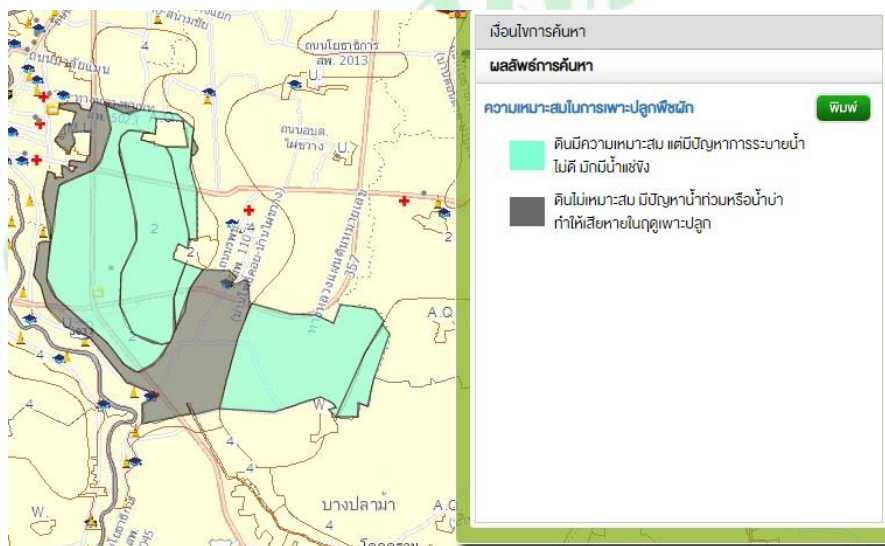
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท่าระหัด มีที่ดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดี มักมีน้ำแช่ขังพบบริเวณหมู่ ๑,๔ ส่วนพื้นที่ หมู่ ๒,๓,๕ เป็นบางบางส่วน ชุดดินไม่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาที่ดินดี

ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: <http://eis.ddd.go.th/lddeis/SoilView.aspx> ปี ๒๕๖๔)

(๒) พื้นที่ปลูกพืชผัก

ตำบลท่าระหัด มีพื้นที่ปลูกพืชผัก ทั้งหมด ๑๒ ชนิดพืช ได้แก่ ผักกวางตุ้ง พริกชี้หูสวน โหระพา แตงกวา ถั่วฝักยาว บวบ มะเขือเปราะ กะเพรา ตั้งโอ๋ ผักหวาน มะระขี้นก เห็ดนางฟ้า จำนวน ๖๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๔ จำนวน ๖๑.๕๐ ไร่ จำนวน ๒๙ ครัวเรือน รองลงมา หมู่ ๑ จำนวน ๒.๒๕ ไร่ และ หมู่ ๓ จำนวน ๐.๗๕ ไร่

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกร นิยมปลูก ๑๒ ชนิดพืช ได้แก่ ผักกวางตุ้ง พริกชี้หนูสวน โหระพา แตงกวา ถั่วฝักยาว บวบ มะเขือเปราะ กะเพรา ตั้งโอ๋ ผักหวาน มะระขี้นก เห็ดนางฟ้า โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกผักแบบยกร่องสวน และแบบปกติ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าระหัด มีการปลูกพืชผักได้ทั้งปี ส่วนใหญ่ปลูกในเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวพืชผักส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวได้ประมาณ ๑ – ๓ เดือน แล้วแต่ละชนิดพืช โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกพืชผักในตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
พืชผัก	←												๑-5

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

⋯↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ตารางที่ ๔๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท่าระหัด มีต้นทุนการผลิตพืชผักเป็นเงิน ๕,๙๗๕ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ ตำบลท่าระหัด

รายการ	บาท
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๘๐๐
ค่าสารเคมี	๕๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๑๐๐๐
รวม	๕,๙๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย

๐.๕ ต้น/ไร่

ราคาปัจจุบันต้นละ

๒๐,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน

๑๐,๐๐๐ บาท

ต้นทุน

๕,๙๗๕ บาท

กำไร

๔,๔๒๕ บาท

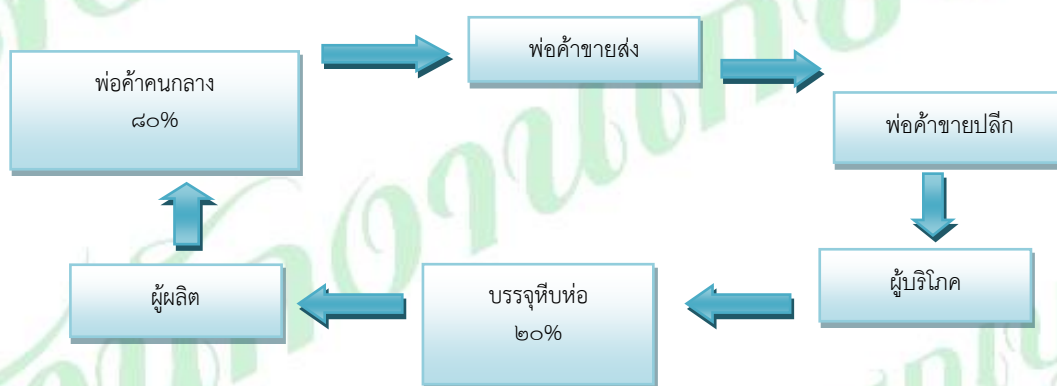
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลท่าระหัด ส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๐ และจำหน่ายในตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

วิธีการตลาดพืชผัก เกษตรกรจะขายผลผลิตโดยมีขั้นตอนและรูปแบบดังภาพที่ ๔๔ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลท่าระหัด โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ วิธีตลาดผักของตำบลท่าระหัด เมื่อเกษตรกรมีผลผลิตออกสู่ตลาดจะมีผู้มารับซื้อที่แปลงเกษตรกร นำขายต่อไปยังพ่อค้าคนกลาง พ่อค้าคนกลางขายต่อไปพ่อค้าขายปลีก พ่อค้าขายปลีกขายต่อไปให้ผู้บริโภค อีกวิธีหนึ่งก็คือเกษตรกรเก็บผลผลิตจากแปลงผักแล้วขายให้ผู้บริโภคเอง การรับซื้อจะตีราคาสินค้าโดยอิงราคาของตลาดกลางที่กรุงเทพฯ หรือตามคุณภาพภาพของสินค้า มีการจ่ายเงินวันเว้นวัน หรือตามแต่จะตกลงกัน

ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดพืชผัก

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๗๕
- ผู้บริโภคโดยตรง ร้อยละ ๑๐
- ตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐
- บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓
- แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑
- แปรรูปและจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลท่าระหัด ไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายในตลาดชุมชน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าระหัด ไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตพืชผัก สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา
-

ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลท่าระหัด

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสุชาติ สายศิลป์	๔	ท่าระหัด	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. 2564)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ข้าว ๒. สินค้าไม่มีการรับรองมาตรฐาน ๓. โรคและแมลง	๑. ปัจจัยการผลิตมีราคาแพงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ๒. เกษตรกรไม่สนใจที่จะผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้มากยิ่งขึ้น ๓. เกิดภัยพิบัติอยู่บ่อยครั้ง (แล้ง, น้ำท่วม) ๔. การระบาดของโรคและแมลง	๑. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องมาตรฐานสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ด้าน GAP ๒. ส่งเสริมเกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยและสารเคมี เพื่อให้ได้ข้าวที่ปลอดภัย ๓. ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่รักสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ๔. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๕. ให้ความรู้ด้านการป้องกันการกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๖. ให้เกษตรกรเฝ้าสังเกตการณ์แปลงพยากรณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๗. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้อุปกรณ์	หมู่ ๑-๕ ตำบลท่าระหัด	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. กลุ่มเกษตรกรมีแต่ผู้สูงวัย ไม่ค่อยมีเกษตรกรรุ่นใหม่	๑. กลุ่มเกษตรกรในปัจจุบันของตำบลท่าระหัดส่วนมาก จะเป็นวัยที่สูงอายุกันส่วนใหญ่ ซึ่งไม่มีรุ่นลูกมาทำต่อ เพราะในครัวเรือนส่วนใหญ่ที่มีลูกหลานก็หันหน้าเข้าทำงานในเมือง เป็นเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ชากรุ่นใหม่ๆ ในการทำการเกษตร	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็น (Young Smart Farmer) ๒. ส่งเสริมเยาวชน โดยจับ กลุ่มยุวเกษตรกร ให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือ Young Smart Farmer เพื่อปลูกฝังให้หันมาประกอบอาชีพทางการเกษตรให้มากขึ้น	หมู่ ๑-๕ ตำบลท่าระหัด	น้อย
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปสินค้า ๒. บรรจุภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ ๓. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพ	๑. เกษตรกรยังไม่ค่อยนำพืชผลที่มีอยู่ไปแปรรูปให้เกิดประโยชน์ และนำขายสู่ตลาดสักเท่าไร ๒. พืชผลทางการเกษตรส่วนใหญ่ไม่ได้รับรองมาตรฐาน	๑. ช่วยยกระดับราคาผลผลิต ไม่ให้ตกต่ำ การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร โดยนำพืชผลด้านการเกษตรที่มีอยู่ในตำบล มาแปรรูป ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ๒. มีข้าวที่แปรรูป เพื่อไว้บริโภคเอง และจำหน่าย ในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของกลุ่ม และแสดงถึงตำบลของตนเอง ๓. มีการอบรมการรับรองมาตรฐานสินค้า จนเกษตรกรเกิดความสนใจและมีมาตรฐานรับรองเป็นของตนเอง	หมู่ ๑-๕ ตำบลท่าระหัด	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ตำบลท่าระหัด

ตารางที่ ๔๕ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ตำบลท่าระหัด

S :Strengths (จุดแข็ง)	O :Opportunity (โอกาส)
๑. พื้นที่เหมาะสมแก่การทำการเกษตร	๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร
๒. พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน	ผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๓. เกษตรกรมีทักษะและประสบการณ์ในการทำ การเกษตร	๒. พัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
๔. การคมนาคมขนส่งสะดวก	๓. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
๕. ด้านการตลาดอยู่ใกล้ชุมชนเมือง	๔. ส่งเสริมให้มีตลาดรองรับสินค้า ผลผลิตทางการเกษตร
	๕. ส่งเสริมให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในการลงทุนการ ผลิตสินค้า
W :Weakness (จุดอ่อน)	T :Threat (อุปสรรค)
๑. เป็นพื้นที่ราบลุ่มทำให้ทำการเกษตรผลผลิตได้รับ ผลจากอุทกภัย ผลผลิตเสียหาย	๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น
๒. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ใหม่ๆในการพัฒนาอาชีพ	๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่ สูงขึ้น
๓. ตำบลท่าระหัดพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืช ส่วนมากกลายเป็นหมู่บ้านจัดสรรทำให้มีพื้นที่การเกษตร ลดลง	๓. สภาพภูมิอากาศ
๔. ขาดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมการเกษตร	๔. ภัยธรรมชาติ สร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการ เกษตรเสียหาย
๕. เกษตรกรใช้สารเคมีสูง	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SWOT เป็นเครื่องมือ และได้จัดเรียงลำดับความสำคัญแล้ว สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS matrix นั้นก็คือ

- กลยุทธ์ที่จะต้องดำเนินการ
- ประเด็นยุทธศาสตร์
- แผนงาน/โครงการที่จะต้องดำเนินการ
- เกณฑ์การตัดสินใจของผู้บริหาร
- เกณฑ์การควบคุม/ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

และสามารถนำมากำหนดแนวทางพัฒนาตำบลท่าระหัด จากตารางเครื่องมือ TOWS Matrix ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔๖ แนวทางพัฒนาตำบลท่าระหัด จากตารางเครื่องมือ TOWS Matrix

SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. ส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP	๑. สนับสนุนการสร้างเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร	๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ส่งเสริมการทำการเกษตรโดยใช้เศรษฐกิจพอเพียง	๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและ มีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย	๔. สนับสนุนการยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
	๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า
ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. ผลิตสินค้าก่อนช่วงฤดูน้ำหลาก สามารถผลิตพืชได้ มีการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบน้ำ ท่วมได้ผลิตสินค้าก่อน	๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร	๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๓. พัฒนาการเกษตรลดต้นทุนการผลิต	๓. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ	๔. มีตลาดรองรับเมื่อแม่ค้าประจำไม่มารับซื้อสินค้า
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง	๕. ภัยธรรมชาติ

ฉะนั้น แนวทางการพัฒนาตำบลท่าระหัด ประกอบด้วย

๑. การจัดตั้งกลุ่มผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานสินค้า เพื่อรองรับตลาดที่ต้องการสินค้าที่มีมาตรฐาน
๒. การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๕ ราย
๓. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนการผลิตแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม
๔. การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด
๕. การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย
๖. การส่งเสริมให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๗. การส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดิน การวิเคราะห์ดิน
๘. มีการรับมือกับภัยธรรมชาติได้เมื่อฝนตกชุกแล้วทำให้เกิดน้ำท่วม คือผลิตสินค้าก่อนพื้นที่อื่นๆ และมีการช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐในการปล่อยน้ำมาให้ตำบลท่าระหัดได้ใช้ในการผลิต
๙. ลดต้นทุนในการผลิตยึดแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ นำสินค้าสู่อุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่าผลผลิต

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑. ข้าว

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑ วิสาหกิจชุมชน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ สนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

- โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร

ตารางที่ ๔๗ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการลดต้นทุน การผลิตข้าวตาม กระบวนการโรงเรียน เกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยี การผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มี ประสิทธิภาพและมาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย ต.ท่า ระหัด	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ ๒. ประชุมและรับสมัคร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตาม กระบวนการเรียนรู้ (ตาม กระบวนการโรงเรียน เกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	๓๐ คน	๗๗,๗๐๐	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี
พัฒนาเกษตรกร /กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนา ศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและ จัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจ ชุมชน	๓๕ คน	วิสาหกิจชุมชน แม่บ้านคันทร	๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจ ชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพกิจการ อีกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	๓๕ คน	๑๓,๑๔๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาพื้นที่และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการผลิต สารชีวภาพเพื่อลดการ เผาตอซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิต สารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทน เพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพท. เครือข่าย ต.ท่า ระหัด	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ ๒. ประชุมและรับสมัคร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้ (ตาม กระบวนการโรงเรียน เกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	๒๐ คน	๑๕,๙๙๕	สนง.กษอ.เมือง สุพรรณบุรี

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน.๒๕๖๓.”ข้อมูลแหล่งน้ำ” รายงานประจำปี ๒๕๖๓. กรุงเทพฯ
- กรมพัฒนาที่ดิน.๒๕๖๔. “แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำแนกรายจังหวัด” เอกสารเผยแพร่กรมพัฒนาที่ดิน. แหล่งที่มา : https://www.ddd.go.th/www/lek_web/web.jsp?id=๑๘๙๐๖. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.๒๕๖๓. คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. กรุงเทพฯ
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน.๒๕๕๓. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,กรุงเทพฯ.
- สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๔.ข้อมูลสถิติระดับอุณหภูมิตั้งแต่ปี ๒๕๖๓. เฉลี่ยเป็นรายเดือน ในรอบ ปี ๒๕๖๓. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๐. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุพรรณบุรี และข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๕๘. สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี.สุพรรณบุรี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔ “รายงานภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศปี ๒๕๖๔” ตารางสถิติ GDP ประจำปี แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๑๕๕๕. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๔. “สถิติรายได้และรายจ่ายครัวเรือน” เอกสารเผยแพร่ สสช. แหล่งที่มา : <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/๐๘.aspx>. ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดีเหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่ายท่าระหัด เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๕ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุม และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๐๕๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๑,๐๕๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๓๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๗๗,๐๕๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๗๗,๗๐๐ บาท/ปี

สำนักงานศิลปวัฒนธรรม
สำนักงานเกษตร
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๑. โครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าระหัด
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๓. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของ เศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของ วิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคง ให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา วิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริม การเกษตร วิสาหกิจชุมชนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการ ชุมชนที่เข้มแข็ง

วิสาหกิจชุมชนปยุ่นน้ำชีวภาพท่าระหัด ได้ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2549 ภายใต้แนวความคิดของสมาชิกที่ สนใจในการผลิตปยุ่นน้ำหมักชีวภาพ เพื่อการลดใช้สารเคมี และเพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกลุ่ม จะเป็นเกษตรกรอยู่ภายใน หมู่ 4 ตำบลท่าระหัด และเมื่อจัดตั้งกลุ่มแล้วมีกิจกรรมออกมาให้เห็นจึงเป็นที่สนใจของ เกษตรกรภายในชุมชนด้วย จากการจัดตั้งมาเป็นเวลานาน แต่ผลการประเมินศักยภาพในบางประเด็นยังไม่ได้ เเท่าที่ควร ได้แก่ การบริหารตลาด และการจัดการสินค้าหรือบริการ ทางกลุ่มจึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนา ศักยภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้กลุ่มมีการบริหารจัดการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม
๒. เพื่อให้คณะกรรมการและสมาชิกสามารถพัฒนาศักยภาพตามแผนได้

๕. เป้าหมาย

คณะกรรมการ และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนปยุ่นน้ำชีวภาพท่าระหัด จำนวน ๑๕ ราย

๖. วิธีดำเนินการ

๖.1 การบริหารตลาด

- จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ด้านการจัดการการตลาด
- จัดทำแผนธุรกิจ โดยมีการวางแผนในด้านต่าง ๆ และมีการทบทวนแผนการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อเป็นเป้าหมายในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำเสนอและขอรับทราบสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐและแหล่งเงินทุน
- พัฒนาบรรจุภัณฑ์ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

- พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มุ่งเน้นวิถีเกษตรกรของสมาชิก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์

1.2 การจัดการสินค้าหรือบริการ (ด้านวัตถุดิบและการผลิต)

- จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สมาชิก ในประเด็นเทคโนโลยี การผลิตที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต
- วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการจัดทำแผนการผลิตรายกลุ่ม เพื่อเลือกรูปแบบและกระบวนการผลิตให้เหมาะสมกับช่วงการผลิต และลดความเสียหายด้านการผลิต
- พัฒนาการผลิต โดยขอรับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ หรือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง แล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นสินค้าชนิดใหม่ เช่น แป้งข้าว หรือผงข้าวขงพร้อมดื่ม เป็นต้น

๗. พื้นที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๖

๙. งบประมาณ - ไม่ใช้งบประมาณ -

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาการบริหารตลาด และการจัดการสินค้าหรือบริการ วิสาหกิจชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

๑. ชื่อโครงการ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๓. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าระหัด
๔. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๓. หลักการและเหตุผล

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างต่อเนื่อง ถูกวิธี และเหมาะสมตามลักษณะและสมบัติของดิน ในดินที่มีข้อจำกัด เช่น ดินเค็ม ดินเปรี้ยวจัด และดินดาน จำเป็นต้องมีการจัดการเฉพาะเพื่อแก้ไขข้อจำกัดในดินนั้นก่อน แต่สำหรับดินทั่วไปการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อให้เหมาะสมสำหรับพืชที่ต้องการปลูกและสภาพพื้นที่ปลูก ควรเริ่มต้นด้วยการตรวจสอบสมบัติของดินและการวิเคราะห์ดิน ทั้งนี้ ผลการตรวจสอบและการวิเคราะห์ดินดังกล่าวจะนำไปสู่วิธีการหรือแนวทางการปรับปรุงบำรุงดินที่เหมาะสมโครงการนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร ที่ไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน สามารถรู้วิธีแก้ปัญหาการใช้ที่ดิน และการอนุรักษ์ดินได้

๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๔.๑ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน
- ๔.๒ การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยชีวภาพ
- ๔.๓ ตรวจวิเคราะห์ค่าดิน

๕. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย

๖. วิธีดำเนินการ

อบรมถ่ายทอดความรู้ ตรวจวิเคราะห์ค่าดิน

๗. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑-๕ ตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

๙. งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

- ๑๐.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๑.๑ เกษตรกรรู้วิธีแก้ปัญหาการใช้ที่ดิน และการอนุรักษ์ดิน
- ๑๑.๒ เพื่อช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และช่วยเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช